

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry

YLITUOMARIKOULUTUS

OSA 1

Kurssimateriaalia ei saa julkaista kaupallisessa tarkoituksessa kirjallisessa eikä sähköisessä muodossa ilman Suomen Kennelliiton lupaa

Muutokset ja lisäykset 11/2023&hl & 3/2024ml

Sisällysluettelo

1.	YLITUOMARIKOULUTUS.....	4
1.1	YLITUOMARIKOULUTUS OSA 1, OHJELMA	4
2.	KENNELLIITTO / YLITUOMARI	5
2.1	ESITTÄYTYMINEN	5
3.	KOIRAN LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN	6
4.	YLITUOMARI	8
4.1	TUOMARIETIIKKA	8
4.2	MINUSTAKO TUOMARI?.....	8
4.3	TUOMARIN ASEMA	8
4.4	YLITUOMARIN TOIMINTA KOETOIMITSIJANA JA YLITUOMARINA SAMASSA KOKEESSA.....	8
4.5	TUOMARI KILPAILIJANA, KATSOJANA JA HARRASTAJANA	9
4.6	TUOMARI ARVOSTELUTEHTÄVÄSSÄÄN	9
4.7	TUOMARI KOULUTTAJANA.....	9
4.8	TUOMARI JA JÄRJESTÄJÄ.....	9
4.9	KUTSU ARVOSTELUTEHTÄVÄÄN	10
4.10	YLITUOMARIN ARVOSTELUOIKEUKSISTA LUOPUMINEN	11
5.	YLITUOMAREIDEN KOULUTUS- JA PÄTEVÖIMISOHJEET.....	12
5.1	YLITUOMARIKSI AIKOVALLE ASETETTAVAT YLEISET VAATIMUKSET	12
5.2	YLITUOMARIKURSSIN JÄRJESTÄMINEN.....	12
5.3	UUSIEN YLITUOMAREIDEN KOULUTUS	12
5.4	YLITUOMARIOIKEUKSIEN HAKEMINEN JA PÄTEVÖINTI	14
5.5	YLITUOMARIEN JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUS	14
5.6	YLITUOMARIOIKEUKSIEN PERUUTTAMINEN JA PALAUTTAMINEN.....	14
5.7	EMERITUS/EMERITA YLITUOMARI	15
5.8	TUOMARIN KOULUTUSPOLKU	15
6.	ESIINTYVÄ YLITUOMARI.....	17
6.1	ESIINTYMINEN, ILMAISUTAITO, ONGELMATILANTEET JA NIIDEN RATKAISEMINEN	17
7.	KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE	18
7.1	YLITUOMARIN KERTOMUS	18
7.2	KOETULOKSET	18
7.2.1	TULOSTEN TÄYTTÖOHJEITA	19
7.3	KANSAINVÄLISET KOKEET.....	19
8.	TULOSTEN HYVÄKSYMINEN OMAKOIRASSA	21

8.1 KOKO KAUDEN KOKEEN TULOKSIEN TALLENTAMINEN	21
9. SUOMEN KENNELLIITTO – FINSKA KENNELKLUBBEN RY:N YLEINEN JÄÄVIYSSÄÄNTÖ	24
10. KENNELLIITON MUUTOKSENHAKU.....	25
A. YLEINEN VALITUSMENETTELY	25
B. OIKAISUVAATIMUSMENETTELY	26
11. OHJE KENNELLIITON ROKOTUSMÄÄRÄYKSISTÄ.....	28
12. TUNNISTUSMERKINNÄN TARKASTAMINEN NÄYTTELYISSÄ, KOKEISSA JA KILPAILUISSA.....	29
13. OHJE KOIRAN KÄYTTÄYTYMISESTÄ TEHTÄVISTÄ ILMOITUKSISTA.....	30
13.1 LISÄOHJEET LOMAKKEEN TÄYTÖSTÄ JA TOIMITTAMISESTA KENNELLIITTOON;	31
14. ANTIDOPINGTOIMINTA KOKEISSA JA KILPAILUISSA.....	34
14.1 ANTIDOPINGSÄÄNTÖ	34
14.2 HUOMIOITA ANTIDOPINGSÄÄNNÖSTÄ	37
14.3 SEURAAMUKSET	38
15. KOKEET/KOIRA JA LAINSÄÄDÄNTÖ	39

1. YLITUOMARIKOULUTUS

1.1 YLITUOMARIKOULUTUS OSA 1, OHJELMA

9.00–9.30	Avaus, koulutus, sen tarkoitus ja tavoitteet	0,5 h
9.30–10.00	Kennelliitto / Ylituomari ja esittäytyminen (osa esiintyvä ylituomari jaksoa)	0,5 h
10.00–10.30	Koiran luonne ja käyttäytyminen	0,5 h
10.30–12.00	Ylituomari <ul style="list-style-type: none">- tuomarietiikka ja arvostelun perusteet- tuomarin asema ja vastuu- koulutus, pätevänti, ylituomarioikeudet	1,5 h
Tauko		
13.00–14.00	Esiintyvä ylituomari <ul style="list-style-type: none">- esiintyminen, ilmaisutaito- ongelmatilanteet ja niiden ratkaiseminen	1 h
14.00–16.00	Kokeen asiapaperit <ul style="list-style-type: none">- kutsu ylituomariksi- koepöytäkirjan täyttöohje (yleiset ohjeet)- koepöytäkirjakäytäntö- muutoksenhakumenettely ja jääviyssääntö- rokotusmääräykset- tunnistusmerkintä/tarkastus- koiran käyttäytymisestä tehtävä ilmoitus- antidoping ja seuraamukset- kokeet/koira ja lainsäädäntö	2 h
16.00–16.30	Palautekeskustelu ja koulutuksen päätös <ul style="list-style-type: none">- todistukset (sininen kortti)	0.5 h

Liitevihko

Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevia sääntöjä ja ohjeita:

<https://www.kennelliitto.fi/koiraharrastukset/kokeet-ja-kilpailut/liitevihko>

2. KENNELLIITTO / YLITUOMARI

Suomessa on arvosteluoikeus n. 1500 ylituomarilla

Ylituomari on koelajinsa kiistaton asiantuntija ja koemuotonsa kehittäjä

Ylituomarin näkemystä koiran työskentelystä arvostetaan. Sitä käytetään mm. yksilön perittyjen käyttöominaisuuksien arviointiin jalostuksessa.

Ylituomari on Kennelliiton arvostettu luottamushenkilö.

2.1 ESITTÄYTYMINEN

KUKA MINÄ OLEN?

Esittäytyminen on osa ”esiintyvä tuomari” osuutta.

Nimeni?

Mistä tulen?

Mitä teen?

Koemuotoni?

Kouluttajan antama aihe?

3. KOIRAN LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN

Koiran luonne muodostuu perityistä ominaisuuksista ja ympäristövaikutuksista. Käyttäytymisen pohja on geneettinen, mutta ympäristön vaikutus on suuri. Perittyjä ominaisuuksia ovat rodunomaiset piirteet kuten esim. metsästysominaisuudet.

Ympäristö vaikuttaa pentuihin jo emän kantoaikana ja jatkuu koko koiran eliniän. Ympäristövaikutuksiin voidaan laskea myös koiran kokemukset ja koulutus.

Kaikilta roduilta ei edellytetä samanlaista luonnetta

Luonteiden erot johtuvat yleensä erilaisista historiallisista taustoista, käyttökoiraroduilla myös sen tehtävän vaatimuksista, jonka suorittamiseen ihminen on rodun jalostanut.

Käyttökoirarodut, jotka ovat menettäneet kelpoisuutensa alkuperäiseen tehtäväänsä, eivät ole menettäneet sitä niinkään fyysisten ominaisuuksien heikkenemisen vuoksi vaan usein henkisten taipumusten ja luoneenpiirteiden muuttuessa tehtävään sopimattomaksi. Tähän voidaan vaikuttaa jalostusvalinnoilla.

Koiran kehityskausien merkitys luonteeseen ja käyttäytymiseen

Kantoaikana hyvinvoiva ja henkisesti tasapainoinen emä turvaa pentujen hyvän kehityksen. Kantoajan loppuvaiheessa emän kokema suuri stressi välittyy stressihormonien välityksellä kehittyviin pentuihin; myöhemmin pennuilla voi ilmetä pelokkuutta, levottomuutta tai jopa oppimisvaikeuksia.

Syntymän jälkeen 0–2 viikkoa pennut elävät emänsä kanssa, syövät ja nukkuvat. Siirtymäkausi 2–3 viikkoa on oppimisen kausi, jonka kokemukset heijastuvat koko koiran elämän ajan sen käyttäytymiseen. Tällöin tapahtuu oppimista, joka ei unohdu koskaan.

Leimautumiskausi 3–7 viikkoa, jolloin koiranpentu leimautuu emoon ja pentuesisaruksiinsa eli lajitovereihinsa ja oppii erottamaan ne ihmisistä. Laumanmuodostumisen kausi 7–12 viikkoa, jolloin koiranpentu luovutetaan uuteen kotiin. Luovutus 7–8 viikon iässä on hyvä lauman muodostumisen kannalta.

Murrosikä 6–12 kuukautta, jolloin koira saavuttaa sukukypsyyden. Hormonitoiminnan käynnistyminen noin puolen vuoden iässä aiheuttaa koiralle väliaikaisesti luonteeseen ja käyttäytymiseen tasapainottomuutta, joka voi ilmetä ns. ”mörköikä” ja tasaantuu hormonitoiminnan vakiintuessa.

Aikuisuuden ja henkisen kypsyyden koira saavuttaa kuitenkin vasta noin kahden vuoden iässä.

Viralliset luonteen arvioimisen menetelmät Suomessa:

- Luonnetesti
 - o 2–6 vuotiaille koirille tehtävä luonteen arviointi 9 ominaisuuden kautta
 - o Arvioinnin suorittaa aina kaksi tuomaria yhdessä
 - o Testin lopputuloksen pisteytys perustuu palveluskoirien ominaisuuksien mittaamiseen, eikä siis mittaa koirien hyvyttä tai huonoutta eikä rodunomaisuutta
 - o Testin tuloksen arvioinnin tulisi perustua rodun omaan, rotuyhdistyksen laatimaan luonneprofiiliin
- MH-luonnekuvaus
 - o 18 kk täyttäneille koirille tehtävä luonteen arviointi, ei yläikärajaa
 - o 10 eri testiosiota, joissa kuvataan 31 eri käyttäytymisreaktiota

- Kuvauksen suorittaa aina kaksi kuvaajaa yhdessä
- Käyttäytymisen jalostustarkastus
- Rodunomaiset kokeet
- Rotujärjestöillä on myös omia, epävirallisia luonteen mittaamiseen tarkoitettuja testejä

Koirien aggressiivinen käytös

- Koirien elekielen on tarkoitus suojella koirien väliseltä aggressiolta
- Joissain tapauksissa aggressio on hyväksyttävää / ymmärrettävää
- On olemassa monenlaista aggressiivisuutta (esim. dominanssi-, reviiiri-, pelkoaggressio, kivusta tai sairaudesta johtuva, tavaroiden vartioiminen)
- Terveen koiran aggressiiviselle käyttäytymiselle on koiran näkökulmasta looginen syy, esimerkiksi kivun väistäminen.

Ihmiseen kohdistuva aggressio

- Dominanssiaggressiossa koira pyrkii mm. hallitsemaan tilanteita ja säilyttämään samalla koskemattomuutensa
- Pelkoaggressio, jos koira ei pysty väistämään uhkaavaksi kokemaansa tilannetta.

Ihmiseen tai toiseen koiraan kohdistuva aggressio, ilman selvää uhkaa, ei ole hyväksyttävää käytöstä ja siitä tulee aina tehdä ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä. Tämä koskee kaikkia näyttelyitä, kokeita ja kilpailuja.

Tuomarin on huomioitava vihaisuutta arvioitaessa:

- Eri roduilla on erilainen peruskäyttäytyminen
- Mitkä tekijät johtivat vihaiseen käyttäytymiseen
- Oliko koiralla tarkoitus vahingoittaa ihmistä tai toista koira
- Pyrkikö koira vain varoittamaan tilanteessa
- Oliko reaktio ylimitoitettu suhteessa ärsykkeeseen
- Johtuiko vihaisuus koiran arkuudesta

Vihaista käytöstä ei tarvitse sallia, mutta olisi pystyttävä arvioimaan tilanteeseen johtaneet syyt ja tilanteen vakavuus. Ilmoitus vihaisesta käytöksestä kannattaa aina tehdä, jotta toistuva ei-toivottu käytös tulisi tilastoiduksi.

Koira on kotieläimistämme se, jonka käyttäytymiseen ja luonteeseen ihminen kiinnittää eniten huomiota.

4. YLITUOMARI

4.1 TUOMARIETIIKKA

- Tuomarietiikka, tuomareiden moraalit, tuomaripeli
- Tuomari arvioi / arvostelee
- Kyse on aina yhdestä henkilöstä, joka yksin tekee tiettyjä päätöksiä ja ratkaisuja
- Tuomari suorittaa tehtävänsä yksin, kyseessä on yhden ihmisen itsenäinen, subjektiivinen rooli.

4.2 MINUSTAKO TUOMARI?

Miksi olen hakeutunut tuomarikoulutukseen tai miksi haluan toimia tuomarina?

Ovatko esiintymis- ja tietotaidoni sekä kokemukseni sellaisella tasolla, että olen kykenevä seuraamaan koulutusta ja myöhemmin toimimaan tuomareina?

Olenko henkisesti sopiva?

- + johtamistaitoinen
- + itsenäinen
- + puolueeton
- + sovitteluva
- + kestän painetta
- + ratkaisujen tekijä

Olenko fyysisesti sopiva?

- + hyväkuntoinen
- + terve
- + matkustusvalmis

Tuomaria ei nosteta jalustalle, mutta hänen tehtävänsä vaatii arvostusta harrastajakunnan keskuudessa.

**Tietoja, taitoja ja myös luonnetta voi kehittää.
Tunnista ja tunnista heikkoutesi, vain siten voit kehittyä.**

4.3 TUOMARIN ASEMA

Tuomarin tehtävä on vaativa, näkyvä ja arvostettu. Tuomari on Kennelliiton edustaja ja luottamushenkilö.

Luottamus on ehdottomasti molemminpuolista. Kennelliitto osoittaa aina luottamusta tuomareitaan kohtaan.

Molemminpuolisen luottamuksen pohjana on tuomarin puolueettomuus ja pyrkimys objektiivisuuteen.

Tuomari osoittaa lojaalisuuttaan Kennelliiton ohella kaikkia tuomarikollegoitaan kohtaan.

4.4 YLITUOMARIN TOIMINTA KOETOIMITSIJANA JA YLITUOMARINA SAMASSA KOKEESSA

Ylituomari ei voi toimia kokeen vastaavana koetoimitsijana, jos hän on lupautunut kyseisen kokeen vastaavaksi tai varalla olevaksi ylituomariksi. (Tämä ei koske kokokauden kokeita, joissa ei ole koetoimitsijoita.)

4.5 TUOMARI KILPAILIJANA, KATSOJANA JA HARRASTAJANA

- Tuomari on aina tuomari vaikkei olisikaan arvostelutehtävissä
 - o Tämä koskee myös julkaisuja / kommentointeja sosiaalisessa mediassa.
- Ympäristö seuraa aina tuomaria (silmätikkuna)
- Tuomari on ”jäävi” arvostelemaan toisia arvostelevia tuomareita, kilpailijoita ja koiria
- Jo koulutusvaiheessa tuomarikokelaita sitovat samat käyttäytymisohjeet ja –rajoitukset kuin pätevyitä tuomareitakin

Tuomarin on aina oltava tahdikas kaikkia osapuolia kohtaan; tuomarina, yleisönä ja kilpailijana.

4.6 TUOMARI ARVOSTELUTEHTÄVÄSSÄÄN

- **Tuomari on vastuussa siitä, että koe, kilpailu tai testi toteutuu sääntöjen mukaisesti**
- Hän tekee ratkaisut, joissa sääntöjä sovelletaan käytäntöön
- Maasto/kenttä on tuomarin vastuualuetta myös fyysisesti
- Arvostelun aikana tuomari keskittyy vain arvostelutehtäväänsä
- **Arvostelun tulee aina perustua tuomarin omiin havaintoihin ja hänen on oltava itsenäinen arvostelussaan**
- Tuomari kantaa vastuun ratkaisuihinsa
- **Ylituomari vastaa kokeen asiapapereista ja varmistaa niiden oikeellisuuden allekirjoituksellaan tai sähköisellä hyväksymisellään.**

4.7 TUOMARI KOULUTTAJANA

TUOMARILLA ON MYÖS KOULUTTAJAVASTUU

- Tuomarikouluttaja on ehdottoman kannustava ja rehellinen.
- Välillisesti tuomari kouluttaa myös kilpailijoita.

4.8 TUOMARI JA JÄRJESTÄJÄ

- Tuomarin tulee tarkistaa järjestäjiltä, että kokeiden sääntöjen ja järjestämisohjeiden mukaiset järjestelyt ovat kunnossa
- Tuomari ei koskaan saa unohtaa toimitsijoiden osuutta
- Tuomarin on oltava koe- tai kilpailupaikalla ajoissa
- Tuomari kutsutaan arvostelemaan, ei vieraaksi

Valmistaudu antamaan palautetta koetoiminnan edelleen kehittämiseksi.

4.9 KUTSU ARVOSTELUTEHTÄVÄÄN

Kutsu ylituomariksi/tuomariksi Inbjudan till överdomare/domare

**Meillä on kunnia kutsua Teidät ylituomariksi/varamieheksi/tuomariksi
Vi har äran att inbjuda Er till överdomare/suppleant/domare**

kokeeseemme, joka järjestetään Suomen Kennelliiton luvalla till vårt prov, som arrangeras med tillstånd av Finska Kennelklubben	
____/____ - ____/____ 20____	alkaen klo - som börjar kl. ____

Arvosteltavaksenne olemme merkinneet • Bedömningsklasser

☐ ALO NKL	☐ AVO ÖKL	☐ VOI SKL	☐ ERIVOI ELIT	☐ JOUK LAG	☐ I	☐ II	☐ III
Muu - Annan							
Lisätietoja - Tilläggsuppgifter							
Vastauksen pyydämme lähettämään Vi ber dig sända ditt svar senast den ____/____ 20____ mennessä oheisessa kuoressa i det bifogade kuvertet							
Osoitteella - Till adressen							

Koetoimikunnan puolesta • På provkommitténs vägnar

Allekirjoitus - Underskrift	Nimenselvennös - Namnförtydligande
Puhelin - Telefon	Sähköposti • E-post

Kiitän kutsusta • Jag tackar för inbjudan och meddelar

☐ ilmoitan ottavani arvostelutehtävän vastaan att jag tar emot domaruppdraget	☐ ilmoitan, etten voi ottaa arvostelutehtävää vastaan att jag inte kan ta emot domaruppdraget
Huomautuksia - Anmärkningar	
Paikka ja päiväys • Ort och datum	Allekirjoitus • Underskrift
Puhelin • Telefon	Nimenselvennös - Namnförtydligande
Osoite • Adress	
Sähköposti • E-post	

v2_01.2017 - 1 kpl / st koetoimikunnalle / till provkommittén - 1 kpl / st tuomarille / behållas av domaren

Suomen Kennelliitto -
Finska Kennelklubben ry.

Kamreerintie 8
Kamrersvägen 8

02770 ESPOO
02770 ESBO

Puh./Tel. +358 (0)9 887 300
Fax +358 (0)9 8873 0331

The Finnish Kennel Club
www.kennelliitto.fi

Kutsumiskäytännön tulee olla aina kummallekin osapuolelle selvä ja mielellään kirjallinen.

- Tuomarikutsu on järjestäjää sitova.
- Tuomarin hyväksyvä vastaus tuomarikutsuun on sitova sekä tuomarille että järjestäjälle.
- Kutsu kokeen ylituomariksi voidaan tehdä Kennelliiton lomakkeella tai vapaamuotoisella sähköpostilla.

Ylituomari tehtävän peruuttaminen

Peruuttamiseen on aina oltava pätevä syy: tuomarin äkillinen, ylivoimainen este, esimerkiksi sairaus, onnettomuus, kuolemantapaus tms.

- Tällöin tuomarin on välittömästi otettava yhteys järjestäjään/ vastaavaan koetoimitsijaan.
- Tuomarin on valmistauduttava ehdottamaan sijaista.
- Sijaisesta päättää kuitenkin järjestäjä ja kokeen myöntäjän tulee vielä hyväksyä ylituomarimuutos.

4.10 YLITUOMARIN ARVOSTELUOIKEUKSISTA LUOPUMINEN

Kysy itseltäsi:

Onko henkinen ja / tai fyysinen kuntoni sääntöjen mukaisen arvostelutehtävän edellyttämällä tasolla?

Täytänkö yhä ylituomarille asetetut yleiset vaatimukset?

Kun haluat luopua **arvosteluoikeuksistasi**, tee siitä kirjallinen ilmoitus Kennelliittoon (esim. sähköpostitse). Kohteliasta on ilmoittaa luopumisesta myös omalle kennelpiirillesi ja koemuodosta vastaavalle rotujärjestölle tai lajiliitolle.

Kun haluat luopua myös **ylituomarioikeuksistasi**, on sinun ilmoitettava siitä kirjallisesti (sähköpostitse) Kennelliittoon.

5. YLITUOMAREIDEN KOULUTUS- JA PÄTEVÖIMISOHJEET

<https://www.kennelliitto.fi/palkinto-ja-ylituomareiden-koulutus-ja-patevoimisojje>

Tarkoituksena on kouluttaa päteviä ja vastuustaan tietoisia ylituomareita.

5.1 YLITUOMARIKSI AIKOVALLE ASETETTAVAT YLEISET VAATIMUKSET

Henkilön on oltava Kennelliiton jäsen. Muut mahdolliset jäsenyysvaatimukset määritellään kyseisen koe- tai kilpailumuodon säännöissä.

Ylituomariksi aikovan on oltava luonteensa ja arvostelukykynsä puolesta tehtävään sopiva. Hänen on ymmärrettävä, mitä Kennelliiton myöntämä ylituomarin pätevyys häneltä edellyttää kaikessa hänen kenneltoiminnassaan: koiranohjaajana, kilpailijana, arvostelevana tuomarina, kouluttajana, jne. Hänellä on oltava riittävä fyysinen kunto ja henkiset ominaisuudet kyseiseen tehtävään.

Koulutukseen pyrkivällä henkilöllä on oltava voimassa mahdollinen ko. koemuodon palkintotuomaripätevyys ja arvosteluoikeus sekä mahdollinen ko. koemuodon koetoimitsijapätevyys ja hän on toiminut siinä tehtävässä sekä osallistunut kokeiden tai kilpailujen järjestelyihin.

Hänen on pystyttävä koetuomarien ja koetoimihenkilöiden koulutukseen.

Rotujärjestöt ja lajiliitot määrittelevät koe- ja kilpailumuotokohtaiset lisävaatimukset koulutusohjeissaan.

Ylituomarikoulutukseen hakeutuvien henkilöiden kennelpiirit hyväksyvät omasta tai jonkun muun Kennelliiton jäsenyhdistyksen esityksestä peruskurssille ne henkilöt, jotka täyttävät edellä mainitut vaatimukset. Palveluskoirakokeissa hyväksynnän tekee Palveluskoiraliitto.

5.2 YLITUOMARIKURSSIN JÄRJESTÄMINEN

Ylituomarikursseja järjestävät rotujärjestöt, lajiliitot ja Kennelliitto.

Kurssien järjestämisestä on ilmoitettava niin, että hakijalla on mahdollisuus hankkia koulutukseen vaadittavat pätevydet riittävän ajoissa. Ilmoitus esimerkiksi vuotta ennen kurssia.

Kursseista ilmoitetaan ennen niiden pitämistä Kennelliiton, rotujärjestöjen tai lajiliittojen julkaisuissa.

5.3 UUSIEN YLITUOMAREIDEN KOULUTUS

Ylituomarikokelas käyttää koulutuksen kaikissa vaiheissa Kennelliiton hyväksymää ylituomarihakemuskavaketta todistuksena eri koulutusvaiheiden suorittamisesta.

Koulutustietojen kirjaamiseen käytetään vain joko Omakoira järjestelmää tai ylituomarihakemuskavaketta.

Koulutus jakautuu neljään vaiheeseen:

1. Rotujärjestön tai lajiliiton ennakkovalmennus
2. Ylituomareiden peruskurssi kennelpiirien toimesta (aluekouluttajat/ylituomarit)
3. Erikoistumiskoulutus ko. koelajin ylituomariksi rotujärjestöjen tai lajiliittojen toimesta
4. Koe-arvostelut ja mahdolliset lajikohtaiset harjoitusarvostelut

1. ROTUJÄRJESTÖN TAI LAJILIITON ENNAKKOVALMENNUS

Ylituomariksi aikovan tulee osallistua ko. kennelpiirin, rotujärjestön tai lajiliiton ohjeiden mukaan järjestettyyn ennakkovalmennukseen ja karsintakokeeseen, mikäli tällaista ko. koemuodon tai kilpailun osalta järjestetään.

Rotujärjestöjen ja lajiliittojen tulee koulutusohjeissaan määritellä ylituomariksi aikovalta henkilöltä edellytettävän kokemuksen vähimmäismäärän.

Rotujärjestöjen ja lajiliittojen tulee koulutusohjeissaan määritellä myös mahdolliset ennakkoon suoritettavat harjoitusarvostelut ja mahdollinen karsintakoe.

2. YLITUOMAREIDEN PERUSKOULUTUS KENNELLIITON TAI KENNELPIIRIEN TOIMESTA

Ylituomareiden peruskurssin järjestää Kennelliitto tai kennelpiiri.

Peruskurssilla käydään läpi Kennelliiton hyväksymä Ylituomareiden peruskurssin koulutusmateriaali.

Kouluttajina peruskurssilla toimivat laajan kenneltietoisuuden omaavat ylituomarit yhdessä aluekouluttajien kanssa.

Ylituomarin peruskurssin suorittamisesta tehdään merkintä ylituomarihakemuskavakkeeseen sekä Omakoirajärjestelmään. Peruskurssi on voimassa kaksi (2) seuraavaa kalenterivuotta, jonka aikana on ilmoitettava lajikohtaiseen erikoistumiskoulutukseen.

3. LAJIKOHTAINEN ERIKOISTUMISKOULUTUS ROTUJÄRJESTÖJEN TAI LIITTOJEN TOIMESTA

Lajikohtaisen erikoistumiskoulutuksen avulla ylituomarikokelaan tulee saavuttaa sen koe- tai kilpailumuodon riittävä tuntemus mihin hän on pätevätyössä. Hänen tulee omaksua sääntöjen ja arvosteluohjeiden mukainen tapa hoitaa tehtävänsä, jotta lopputulos on tasapuolinen ja oikea.

Rotujärjestöt tai lajiliitot valitsevat lajikohtaiselle kurssille kokelaat koe- ja kilpailumuotojen lisävaatimukset täyttäneistä peruskurssin hyväksytysti suorittaneista henkilöistä.

Kouluttajina toimivat rotujärjestöjen, lajiliittojen tai Kennelliiton nimeämät ylituomarit, jotka katsotaan riittävän päteviksi ja kokeneiksi mainittuun tehtävään.

Lajikohtaisessa koulutuksessa käsitellään ainakin seuraavia asioita:

- koe- ja kilpailusääntöjen ja arvosteluohjeiden käytön ja erityispiirteiden yksityiskohtainen selvittäminen
- ylituomarin toimintaohjeet
- koetoimitsijaohjeet
- ko. koe- tai kilpailumuotoa koskevat yleiset säädökset
- ko. koe- tai kilpailumuodon koeasiapaperit
- ongelmatilanteet ja niiden käsittely

Kurssin päätteeksi on suoritettava hyväksytysti asianmukaiset loppukokeet.

Erikoistumiskoulutuksen suorittamisesta tehdään merkintä Omakoira järjestelmässä tai ylituomarihakemuskavakkeeseen.

4. KOEARVOSTELUT JA MAHDOLLISET HARJOITUSARVOSTELUT

Ylituomarikokelaan on hyväksytysti suoritettava kussakin koe-/kilpailumuodossa erikseen määrätyt harjoitus- ja koearvostelut.

Mikäli koearvosteluja vaaditaan, niitä on oltava vähintään kaksi (2) ja ne suoritetaan kennelpiirin, rotujärjestön tai lajiliiton kokeessa vähintään kahdelle kokeneelle ylituomarille.

Harjoitus- ja koearvostelujen suorittamisesta tehdään merkintä ylituomarihakemuskavakkeeseen.

Kunkin koe- tai kilpailumuodon koulutusohjeessa on määriteltävä, missä ajassa koe- tai harjoitusarvostelut on suoritettava. Koe- tai harjoitusarvostelut on suoritettava kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluessa lajikohtaisesta erikoistumiskoulutuksesta.

5.4 YLITUOMARIOIKEUKSIEN HAKEMINEN JA PÄTEVÖINTI

Anomuksen tekee tuomarikokelas käyttäen ylituomarihakemuskavaketta tai Omakoira järjestelmän kautta.

Anomukseen hankitaan lausunto rotujärjestöltä tai lajiliitolta.

Kennelliitto pätevoi ylituomarit ja myöntää ylituomarin arvosteluoikeudet.

Ylituomari katsotaan pätevädyksi, kun hän on saanut siitä tiedon Kennelliitolta.

5.5 YLITUOMARIEN JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUS OSALLISTUMINEN JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUKSEEN

Ylituomarin on osallistuttava hänelle suunnattuun jatkokoulutukseen vähintään joka toinen kerta, ja hänen on toimittava tuomarin tai koetoimitsijan tehtävissä tai osallistuttava kokeisiin koiranohjaajana tai kilpailijana vähintään kerran kahden vuoden aikana.

Kennelpiirien, rotujärjestöjen ja lajiliittojen on valvottava, että ym. vaatimukset täyttyvät ennen kuin henkilölle annetaan uusia ylituomariatehtäviä.

Sääntömuutosten yhteydessä rotujärjestöt ja lajiliitot määrittelevät täydennyskoulutusvaatimukset. Rotujärjestöjen ja lajiliittojen tulee määrittellä ohjeissaan, miten arvosteluoikeuden menettänyt ylituomari saa arvosteluoikeutensa takaisin.

JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Ylituomarien jatko- ja täydennyskoulutukset järjestävät rotujärjestöt tai lajiliitot.

Jatko- ja täydennyskoulutuksissa on käsiteltävä lajikohtaisten asioiden lisäksi Kennelliiton yleiset kokeisiin ja kilpailuihin liittyviin asioihin tulleet muutokset.

Jatko- ja täydennyskoulutustilaisuuksista on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen tilaisuutta Kennelliiton sekä rotujärjestön, lajiliiton julkaisussa tai henkilökohtaisella kutsulla.

5.6 YLITUOMARIOIKEUKSIEN PERUUTTAMINEN JA PALAUTTAMINEN

Kennelliitto voi poistaa ylituomarioikeudet tai peruuttaa arvosteluoikeudet henkilöltä, joka todetaan

tehtäväänsä epäpäteväksi ja joka ei enää täytä kohdan ylituomariksi aikovalle asetettuja yleisiä vaatimuksia.

Kennelliitto peruuttaa arvosteluoikeudet kennelpiirin, rotujärjestön tai lajiliiton esityksestä henkilöltä, joka ei täytä jatko-, täydennyskoulutus- ja toimintavaatimusveloitettaan.

Mikäli ylituomarille ollaan esittämässä kurinpidollisia toimenpiteitä, voi Kennelliitto pidättää arvosteluoikeudet asian käsittelyn ajaksi.

Kennelliitto palauttaa arvosteluoikeudet pidättämisesityksen tekijän perustellusta esityksestä.

Rotujärjestöt ja lajiliitot voivat jatko- tai täydennyskoulutusveloitteen lisäksi määritellä mahdollisia lisätehtäviä ylituomareille, joilla arvosteluoikeudet ovat olleet poistettuna.

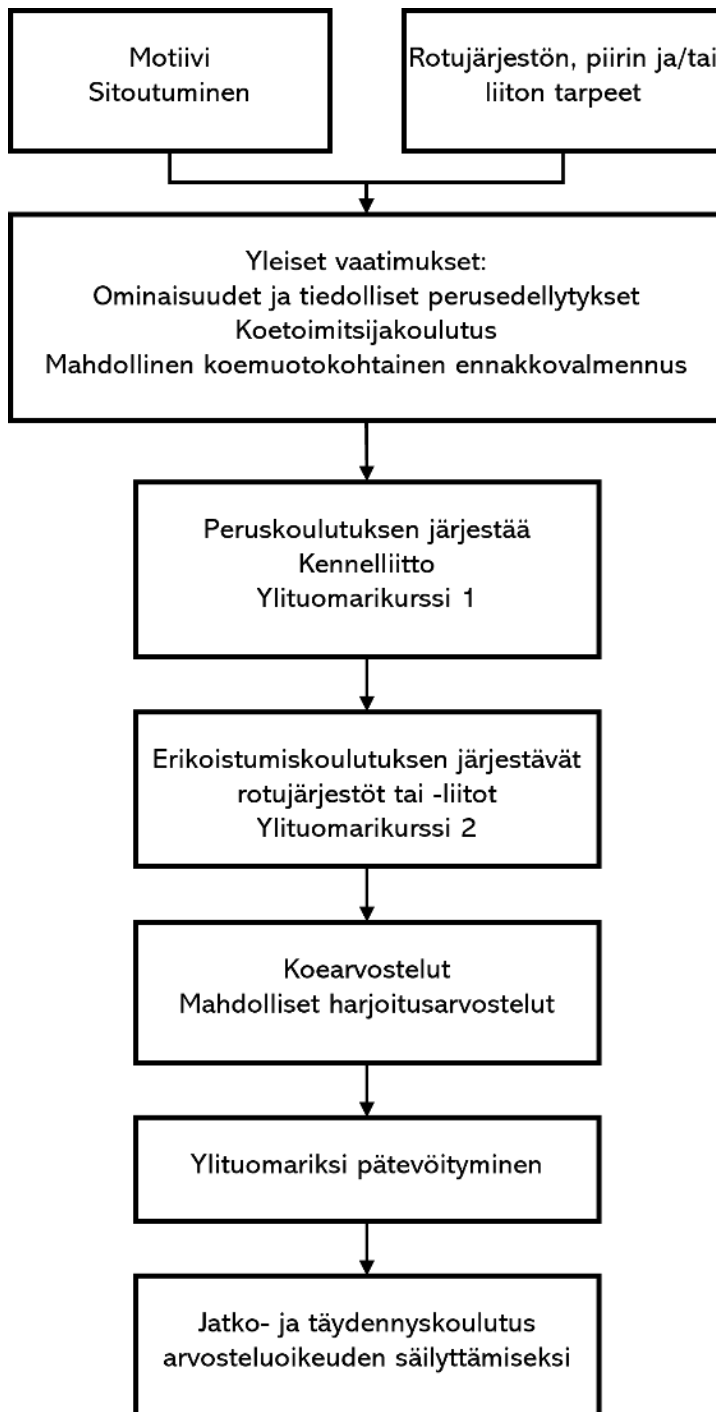
5.7 EMERITUS/EMERITA YLITUOMARI

Tehtävistään luopuva ylituomari voidaan nimittää Kennelliiton tai sen jäsenyhdistyksen esityksestä emeritus / emerita ylituomariksi, kun henkilö pitkän ja ansiokkaan ylituomariuran jälkeen luopuu ylituomari tehtävistään. Ylituomari säilyttää kaikki muut oikeutensa paitsi arvosteluoikeuden. Arvonimen myöntää ao. toimikunnan esityksestä Kennelliiton hallitus.

Emeritus / emerita arvonimeä esitettävän henkilön tulee olla Kennelliiton jäsen ja ylituomarioikeuksista luopumisesta ei saa olla kulunut kahta vuotta kauempaa.

Arvon myöntämisessä arvioidaan pitkää ja ansiokasta tuomarin uraa kokonaisuutena. Merkittävänä tekijöinä arvioinnissa ovat mm. aktiivisen tuomariuran pituus, joka tulisi olla vähintään noin 20 vuoden pituinen, toimiminen lajin kouluttajana ja sääntöjen kehittäjänä.

5.8 TUOMARIN KOULUTUSPOLKU

6. ESIINTYVÄ YLITUOMARI

Roolisi?

- keulakuva
- kouluttaja
- vastuunkantaja
- tiimin jäsen
- tunnelman luoja

6.1 ESIINTYMINEN, ILMAISUTAITO, ONGELMATILANTEET JA NIIDEN RATKAISEMINEN

Esiintyminen: on oltava jotain sanottavaa, on osattava sanoa se

Ylituomarin puhe

- lyhyt, ytimekäs, hauska ja älykäs
- valmistaudu etukäteen, harjoittele

Puheen runko

Hyvän puheen/esityksen peruspilareita on **selkeä aloitus, huolella valmistelu asiakeskiö, jämäkkä yhteenveto ja lopetus.**

ALOITUS

- Huomio tilaisuuden osanottajat ja tärkeys
- Esittele asiasi.

PUHEEN SISÄLTÖ

- Tuo esiin kokeen läpiviennin kannalta tärkeät asiat.

LOPETUS

- Puheen loppuksi kertaa tiivistämällä tärkeimmät asiat
- Anna mahdollisuus lyhyisiin tarkentaviin kysymyksiin

Palaute

- palautetta pitää antaa, mutta sen pitää olla asiallista
- muotoile ainakin osa palautetta myönteiseksi

Viestintä

- Sanat muodostavat viestinnästä alle 10 % - loppu on sanatonta viestintää
- Vastuu viestistä aina lähettäjällä.
- Sanaton viestintä: kiinnitä huomiota eleisiin, ilmeisiin, äänensävyyn
- Oma vire, asenne ja valmius suoritukseen
- Aito hymy tavoittaa ja avaa ovet
- Tarkkaile vastaanottajan viestejä

Ongelmatilanteiden ratkaisu

- hallittu käyttäytyminen (toisen ärsyyntymisen käsittely, ei mukaan meno)
- joustavuus, rauhallisuus, paineensieto ja impulssien hallinta
- kuuntele vastapuolta
- perustelee kantasi.

7. KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

7.1 YLITUOMARIN KERTOMUS

Kokeen tai kilpailun ylituomari kirjoittaa tuomarikertomuksen koepöytäkirjaan.

Ylituomarin kertomus

- Turhat ja epäolennaiset jaarittelut pois
- Merkittävä ja olennainen kirjataan
- Poikkeukset mainittava mahdollisten jatkoselvittelyjen kannalta
- Muista myös oleelliset lisätiedot (vastaava koetoimitsija, harjoitus-/koearvostelija, jne.)

7.2 KOETULOKSET

<https://www.kennelliitto.fi/liitevihko-koetulosten-tallennusohje>

Koetulokset voidaan tallentaa reaaliaikaisesti Omakoira-palvelun kautta seuraavissa koemuodoissa: MEJÄ, HIJÄ, KAER, KAKE, KATU, KAME, KVK, LUT, LUME, MÄAJ, NKM, NOME-A, NOME-B, NOU, NOWT, PAIM, PAIM-BC&AK, PAIM-E, PAIM-T, REK, REKÄ, SPA, SPME, SPME-vesit, SPME-V, VAHI, VEPE, VERI, WACH ja WACH-M ja NW. Sähköisesti tallennetuista kokeista ei tarvitse enää toimittaa koeasiakirjoja kennelpiirille.

Pöytäkirjan tarkastuksessa havaitut tekniset virheet tulee ilmoittaa ylituomarille ja kilpailijalle.

Omakoira-palvelun kautta tallennettujen tulosten koirakohtaiset pöytäkirjat lähetetään Showlinkille rotujärjestöpostitusta varten, jos järjestäjällä ei ole tiedossa kokeessa olleiden koirien rotujärjestöjen yhteystietoja.

Koetulokset on toimitettava **sähköisesti viikon (1) kuluessa** ylituomarin hyväksyttäväksi ja ylituomarin on tarkastettava ja hyväksyttävä tulokset **kahden (2) viikon kuluessa**.

Kennelliitolle toimitettavat koirakohtaiset pöytäkirjat lähetetään osoitteella:

koetuloskorjaukset@kennelliitto.fi

tai

Suomen Kennelliitto – Showlink Oy
Koetulokset
PL 20
79101 LEPPÄVIRTA

Mikäli ylituomarilla ei ole Omakoirasovellusta käytettävissä, tulee hänen lähettää allekirjoitettu koepöytäkirja yllä olevaan osoitteeseen tulosten hyväksymistä varten.

HUOM! Palvelus- ja pelastuskoirakokeiden, luonnetestin, MH-luonnekuvauksen, tottelevaisuuskokeen, koiratanssin ja rally-tokon tulokset kirjataan Suomen Palveluskoiraliitolle heidän virku.net-tulospalvelujärjestelmän kautta. Vinttikoirakokeiden tulokset lähetetään Suomen Vinttikoiraliitolle kilpailutietojärjestelmän kautta kilpailut.suomenvinttikoiraliitto.fi ja agilitytulokset lähetetään Suomen Agilityliitolle kilpailu- ja tulospalvelun kitu.agilityliitto.fi kautta, jotka toimittavat ne edelleen Kennelliitton.

Koemuodot, joilla koiratietokanta.fi on käytössä lähettävät tulokset sen kautta. Näitä ovat mm. ajokokeet (AJOK, KEAJ, IAJOK, DRAJ, DKAJ), linnunhaukkukokeet (LINT), hirvenhaukku- (HIRV) ja karhunhaukkutaipumus (KARH) -kokeet.

7.2.1 TULOSTEN TÄYTTÖOHJEITA

Luokkatunnukset:

SOV	= soveltuvuuskoe (vepe)
NUO	= nuortenluokka
ALO	= alokasluokka
AVO	= avoin luokka
VOI	= voittajaluokka
MES	= mestariluokka
EVL	= erikoisvoittajaluokka
LUT-asteet	= luolakoirien taipumuskoe

Tulosvaihtoehdot:

1.	= ensimmäinen palkinto
2.	= toinen palkinto
3.	= kolmas palkinto
-	= keskeytti, luopui
0	= keskeytettiin, suljettu

Pisteet:

merkitään numeroilla niissä koemuodoissa, joissa saavutetaan pisteitä

Rastittavissa mm.

keskeytti
keskeytettiin
suljettu
luopui

Koemuotokohtaiset lisämerkinnät

SERTK	= sertifiikaatti
CACIT	= kansainvälisestä kokeesta
CACIL	= kansainvälisestä vinttikoirakokeesta
CACIOB	= kansainvälisestä tottelevaisuuskokeesta
CACIAG	= kansainvälisestä agilitykilpailusta
CACITR	= kansainvälisestä paimennuskokeesta

Myös vara-CACIT, vara-CACIL, vara-CACIOB ja vara-CACIAG sekä vara-CACITR, mikäli ylituomari sitä koiralle esittää

7.3 KANSAINVÄLISET KOKEET

Kansainvälisissä kokeissa kansainvälisen käyttöoesertifikaatin saaneen koiran kohdalle merkitään sertifiikaatti; CACIT, CACIOB, CACIAG, CACIL ja myös vara-CACIT, vara-CACIOB, vara-CACIAG ja vara-CACIL, mikäli ylituomari sitä esittää.

Kennelliitto ilmoittaa FCI:lle käyttöoesertifikaatin saaneen koiran tiedot. FCI lähettää Kennelliittoon käyttöoesertifikaattikortin kirjattuaan tuloksen. Kennelliitosta lähetetään käyttöoesertifikaattikortti koiran omistajalle, mikäli omistajailmoitus on tehty Kennelliitolle. Muissa tapauksissa kortti lähetetään kokeen järjestäjälle.

HUOM! Tulokset on toimitettava FCI:lle kolmen kuukauden kuluessa KV-kokeesta CACITien, CACIOBien, CACIAGien ja CACILien vahvistamiseksi.

Koepöytäkirja

Järjestäjä täyttää		Sivu _____ / _____	
Kokeen tunnus			
Kokeen järjestäjä			
Paikka		Aika	
Koemuoto		Kennelpiiri	Kennelpiirin numero
Kokeen luonne ☐ Yleinen ☐ Läsenten-välinen ☐ Kansain-välinen ☐ Maa-ottelu ☐ SM ☐ Paljas maa ☐ Lumi-keli ☐ Kahden viikon koe ☐ Koko kauden koe			
Sää ja keli		1. pv _____ 2. pv _____	
Lisätietoja (ylituomarin kertomus)			
<p>Ylituomarikertomuksessa tulee olla mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - koejärjestelyt (koemuotokohtaisesti määritelty käsiteltävät kohdat) - muut arvostelevat tuomarit (kokeen ylituomari hyväksyy pöytäkirjan) - vastaava koetoimitsija ja mahdolliset tuomariharjoittelijat - kaikki normaalista poikkeavat tapahtumat (esim. jos kokeessa tapahtuu jotain, josta tehdään valitus, eikä siitä ole mainintaa ylituomarikertomuksessa, tilanne näyttää siltä kuin ylituomari ei tietäisi mitä hänen kokeessaan tapahtuu). 			
Vastaavan koetoimitsijan nimi		Puhelinnumero	
Tuomariharjoittelijat			
Rotukoodi	Koiran nimi	Rek.nro	Pisteet
Omistajan nimi	Kotikunta	Huomautuksia	Tulos
Rotukoodi	Koiran nimi	Rek.nro	Pisteet
Omistajan nimi	Kotikunta	Huomautuksia	Tulos
Rotukoodi	Koiran nimi	Rek.nro	Pisteet
Omistajan nimi	Kotikunta	Huomautuksia	Tulos
Rotukoodi	Koiran nimi	Rek.nro	Pisteet
Omistajan nimi	Kotikunta	Huomautuksia	Tulos
Rotukoodi	Koiran nimi	Rek.nro	Pisteet
Omistajan nimi	Kotikunta	Huomautuksia	Tulos
Kokeeseen osallistuneet kilpailevat eri luokissa seuraavasti:			Ylituomarin numero
EVL _____ kpl, VOI _____ kpl, AVO _____ kpl, ALO _____ kpl, NUO _____ kpl, YHT. _____ kpl			
Sihteerin nimi		Ylituomarin allekirjoitus	
Sihteerin puh.nro		Nimenselvennös	

/AJELU: 1. > Kennelliitto, 2. > rotuajansekt., 3. > rotuajansekt., 4. > järjestäjä

yy/ 01.2019

Suomen Kennelliitto –
Finska Kennelklubben ry.

Kamreerintie 8
Kamrersvägen 8

02770 ESPOO
02770 ESBO

Puh./Tfn +358 (0)9 887 300
Fax +358 (0)9 8873 0331

The Finnish Kennel Club
www.kennelliitto.fi

8. TULOSTEN HYVÄKSYMINEN OMAKOIRASSA

Ylituomari saa sähköpostin, jossa on linkki tulosten hyväksymiseen. Jos ylituomarilla on useampi koe hyväksyttävänä, ne näkyvät listassa.

1. Valitse koe, jonka tuloksia olet tarkistamassa.

Aika	Paikka	Koemuoto	Järjestäjä
22.08.2021	Raasepori	VEPE	RY
22.08.2021	Raasepori	VEPE	RY

2. Jos koiran tulos on väärin kirjattu, voit muuttaa sen klikkaamalla koiran rekisterinumeroa ja korjaamalla tuloksen.
3. Kirjoita ylituomarin kertomus, jos se vielä puuttuu, ja hyväksy koe lopuksi laittamalla ruksi kohtaan "Hyväksyn tulokset" ja napsauta "Lähetä"-painiketta.

Hyväksyn tulokset

Raportoitavaa kennelpiirille

Ylituomarin kertomus on kirjoitettava ennen tulosten hyväksyntää

Lähetä

8.1 KOKO KAUDEN KOKEEN TULOKSIEN TALLENTAMINEN

<https://www.kennelliitto.fi/liitevihko-kokokauden-kokeiden-tulostallennus>

Koko kauden kokeelle merkitään yksittäisiä tuloksia. Tulosten tallentamisessa lisätään ensin päivä ja sitten tulos.

1. Valitse vasemmasta valikosta "Koko kauden kokeet".

Aika	Kennelpiiri	Koemuoto
01.03.2022-28.02.2023	Uudenmaan kennelpiiri ry.	VAHI - Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestyskoe
01.05.2022-19.08.2023	Pohjois-Hämeen kennelpiiri ry.	VAHI - Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestyskoe
01.05.2022-30.04.2023	Kymenläänin kennelpiiri ry.	VAHI - Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestyskoe
01.08.2022-31.07.2023	Etelä-Hämeen kennelpiiri ry.	VAHI - Vahingoittuneen hirvieläimen jäljestyskoe

2. Valitse haluamasi koe listalta.
3. Lisää tapahtuman tarkemmat tiedot. Valitse kokeen alkamispäivä ja paikkakunta. Lisää tarvittaessa lisätietoa paikasta.

4. Klikkaa "Tallenna".

Koetapahtuman tiedot

Koemuoto:	VAHI
Järjestävä yhdistys:	KESKI-SUOMEN PUNA-MUSTAT PYSTYKORVAYHDISTY RY
Alkamispäivä:	15.2.2023
Päättymispäivä:	15.2.2023
Kennelpiiri:	Keski-Suomen kennelpiiri ry.
Paikkakunta:	Toivakka
Paikka:	Hupakko
Ylituomari:	HANNU LIEDES

Tallenna

5. Lisätäksesi koiralle tuloksen, kirjoita koiran rekisterinumero ja paina sarkainta. Koiran tiedot tulevat näkyviin.
6. Lisää tuloksen tiedot ja klikkaa "Tallenna".

Kennelliitto Kamreerintie 8, 02770 Espoo, (09) 887 300

Suomeksi Päiväys Kirjautuminen

Omat tiedot Yhdistystiedot Koirat Maksut Tapahtumat Matkalaskut Löytökoirat Lisää... HANNU LIEDES

Kokeet

- Anomukset
- Puolot
- Odottavat hyväksynnit
- Vastaava koetoimitsija
- Tulosten hyväksyminen
- Arvostelut
- Koko kauden kokeet

Näytellyt

- Anomukset
- Odottavat hyväksynnit

Kursit

- Anomukset
- Kursin hallinta
- Suoritusmerkinnät

Muuta

- Jalostustarkastus
- Tapahtumakalenteri
- Vuosilasto

VAHI 15.02.2023 Toivakka
KESKI-SUOMEN PUNA-MUSTAT PYSTYKORVAYHDISTY RY
Ylituomari: HANNU LIEDES
Tila: Hyväksytty

Rekisterinumero: F122659/19 Nimi: SUOHERRAN SOLO Rotu: lyhytkarvainen saksanseisoja

Tarkenne: Kokokauden koe

Tulos: VAHI K T

Tuomari: LIEDES HANNU

Näytä myös ulkomaiset tuomarit, jolle on haettu ja myönnetty arvostelu oikeus tähän kokeeseen

Pakintotuomari: VESTU JOUNI
KUKKONEN ESA

Tallenna **Peruuta**

Tapahtuman lisätiedot

Hyväksyn tulokset
 Raportoitavaa kennelpiirille

7. Kun olet tarkistanut, että tulokset ovat oikein, lisää vielä ylituomarin kertomus.
8. Klikkaa "Tapahtuman lisätiedot" -alasvetovalikkoa. Kirjoita ylituomarin kertomus ja klikkaa "Tallenna".

Tapahtuman lisätiedot

Sää (päivä 1):

Ylituomarin kertomus: Testikoe. |

Tuomariharjoittelijat:

Tuomariharjoittelija / Harjoitusarvostelu

Jäsennumero: Sukunimi: Etunimi:

Tuomariharjoittelija / Harjoitusarvostelu

Jäsennumero: Sukunimi: Etunimi:

Sihteeri:

Sihteerin puhelin:

Tallenna **Lisää esitetyt pöytäkirja**

9. Jos haluat vielä tarkistaa koko pöytäkirjan, klikkaa ”Lataa esitetyt pöytäkirja”, jolloin pöytäkirja näkyy PDF-muodossa.
10. Kun olet valmis, valitse kohta ”Hyväksyn tulokset” ja klikkaa ”Lähetä”.

VAHI 15.02.2023 Toivakka
KESKI-SUOMEN PUNA-MUSTAT PYSTYKORVAYHDISTY RY
 Yliuomari: HANNU LIEDES
 Tila: Hyväksytyt

Rekisterinumero: F122659/19 Nimi: SUOHERRAN SOLO Rotu: lyhytkarvainen saksanseisoja

Tarkenne: Kokokauden koe

Tulos: VAHI1 K T

Tuomari: LIEDES HANNU

Näytä myös ulkomaiset tuomarit, joille on haettu ja myönnetty arvostelu oikeus tähän kokeeseen

Pakintotuomarit: VESTU JOUNI
 KUKKONEN ESA

Tallenna | Peruuta

Tapahtuman lisätiedot

Hyväksyn tulokset
 Raportoitavaa kennepiirille

Yliuomarin kertomus on kirjoitettava ennen tulosten hyväksyntää

Lähetä

11. Koe näkyy tilassa ”Valmistunut”.

Kennelliitto Kannurinte 6, 02770 Espoo, (09) 887 300
 > Suomeksi > Pääsivusto > Sisäsuojelu

Omat tiedot Yhdistystiedot Koirat Maksut Tapahtumat Matkailusikat Löytökoirat Linkit... | HANNU LIEDES

Kokeet
 Aiomukset
 Puollet
 Odottavat hyväksynnät
 Vastava luokitus
 Tulokset hyväksymisen
 Arvostelut
 Koko kauden kokeet

Näytetty
 Aiomukset
 Odottavat hyväksynnät

Kurssit
 Aiomukset
 Kurssin tiedot
 Suoritusmerkinnät

Muuta
 Jakolaskutus
 Tapahtumakalenteri
 Vuosilasto

VAHI 15.02.2023 Toivakka
KESKI-SUOMEN PUNA-MUSTAT PYSTYKORVAYHDISTY RY
 Yliuomari: HANNU LIEDES
 Tila: Valmistunut

15.2.2023	Rekisterinumero	Nimi	Rotu	Tulos
	F122659/19	SUOHERRAN SOLO	lyhytkarvainen saksanseisoja	VAHI1

[Kokotulokset merkitty hyväksytyiksi](#)

Copyright Suomen Kennelliitto - Finnska Kennelklubben ry
 versio: 2023-01-11/11

9. SUOMEN KENNELLIITTO – FINSKA KENNELKLUBBEN RY:N YLEINEN JÄÄVIYSSÄÄNTÖ

Hyväksytty Kennelliiton valtuuston kokouksessa 17.5.2007. Voimassa 1.1.2008 alkaen.

<https://www.kennelliitto.fi/kennelliiton-yleinen-jaaviyssaanto>

1. Tuomari ei saa toimia siinä kokeessa nimettynä (johtavana) ylituomarina, johon osallistuu hänen omistamansa koira tai sopimuksen perusteella hänen hallitsemansa koira. Myöskään nimetyn (johtavan) ylituomarin perheenjäsenen omistama tai sopimuksen perusteella hallitsema koira ei saa osallistua siihen kokeeseen, jossa kyseinen ylituomari toimii. Vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivatkin eri osoitteissa.
2. Koiraa arvosteleva tuomari / ulkomuototuomari/ dopingvalvoja/ dopingnäytteenoton avustaja on jäävi tehtäväänsä, jos hän tai hänen perheenjäsenensä on:
 - koiran ohjaaja / esittäjä
 - koiran omistaja
 - koiran kasvattaja
 - sopimuksen perusteella koiran haltija.

Vanhemmat, aviopuolisot, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivat eri osoitteissa. Avoliitossa ja vastaavasti yhdessä asuvat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin. Kasvattajan sisarukset tulkitaan perheenjäseniksi vain, mikäli he asuvat samassa osoitteessa kasvattajan kanssa.

3. Ulkomuototuomari, joka työnsä tai harrastuksensa vuoksi käsittelee näyttelyyn ilmoittautumisia tai luetteloon tulevia koirien tietoja, ei voi toimia ko. näyttelyssä ulkomuototuomarina. Näyttelyyn osallistumisoikeutta ei ole ulkomuototuomarin omistamalla koiralla siinä näyttelyssä, jossa tuomari arvostelee.

Harjoitusarvostelijan omistama koira ei saa kilpailla siinä kehässä ja rodussa, missä harjoitusarvostelija suorittaa tehtäväänsä. Harjoitusarvostelija ei saa esittää koiraa näyttelyssä sinä päivänä, jolloin hän toimii harjoitusarvostelijana. Hän ei saa esittää koiraa ulkomuototuomarille, jonka kehässä hän on suorittanut harjoitusarvostelun samassa näyttelyssä. Samalla näyttelyllä tässä yhteydessä tarkoitetaan peräkkäisinä päivinä samalla paikkakunnalla saman järjestäjän toimesta järjestettyjä näyttelyitä. (Voimassa 1.1.2015 alkaen)

4. Kennelliiton hallituksella on oikeus perustellusta syystä myöntää erikoisvapaus tästä säännöstä.

10. KENNELLIITON MUUTOKSENHAKU

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 26.11.2006. Voimassa 1.1.2007 alkaen.

<https://www.kennelliitto.fi/ohje-kennelliiton-muutoksenhakumenettelysta>

<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/lomake-erimielisyyden-ilmaisua-varten>

A. YLEINEN VALITUSMENETTELY

Sääntöjen mukaisesta arvostelusta ei voi valittaa.

Erimielisyydet

Kokeet, kilpailut ja luonnetestit:

Erimielisyyksistä on ilmoitettava ennen kokeen, kilpailun tai testin päättymistä kirjallisesti, Kennelliiton lomakkeella tapahtumasta vastaavalle tuomarille tai vastaavalle ylituomarille. Tämän on erimielisyyteen perehdyttyään pyrittävä saamaan asia heti ratkaistuksi. Koe, kilpailu tai luonnetesti katsotaan päättyneeksi tunnin kuluttua tulosten julkaisemisesta.

Erimielisyydestä ilmoittamatta jättäminen kokeen, kilpailun tai luonnetestin aikana aiheuttaa valitusoikeuden menetyksen.

Kokeiden osalta ylituomarin on esitettävä valitusmenettelykäytäntö valittajalle.

Valitusaika, valitusmaksu ja jatkovalitukset

Vastaavan tuomarin tai vastaavan ylituomarin päätökseen tyytymättömän asianosaisen on tehtävä valitus kokeen myöntäneelle tai sitä puoltaneelle kennelpiirille, palveluskoirakokeiden osalta Suomen Palveluskoiraliitolle, vinttikoirakokeiden osalta Suomen Vinttikoiraliitolle, agilitykokeiden osalta Suomen Agilityliitolle neljäntoista (14) päivän kuluessa valitukseen johtaneesta tapahtumasta. Käsiteltäessä valitusta tulee olla liitteenä lausunnot kaikilta asianosaisilta.

Asianosaiseksi katsotaan henkilö, jonka etua päätös koskee.

Valitukseen liittyvä valitusmaksu on suuruudeltaan kaksi (2) kertaa osanottomaksu. Valitusmaksu on maksettava todistettavasti kokeen myöntäjälle ennen valitusajan loppumista. Valitusmaksu ei koske arvostelutuomaria, toimikuntaa, eikä toimikunnan edustajaa.

Valitusmaksu maksetaan takaisin, kun valitus on lopullisesti ratkaistu ja valitus on katsottu aiheelliseksi.

Kennelpiirin, Palveluskoiraliiton, Vinttikoiraliiton ja Agilityliiton on ratkaistava asia kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa ja päätös on annettava tiedoksi valittajalle kirjatussa kirjeessä tai muulla todistettavalla tavalla. Päätökseen tyytymätön asianosainen voi valittaa seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan Suomen Kennelliiton hallitukselle.

Kennelliiton hallituksella on erittäin painavista syistä oikeus ottaa asia käsiteltäväkseen, vaikka yleistä valitusmenettelyä ei olisikaan noudatettu.

Näyttelyt:

Näyttelyissä syntyneistä erimielisyyksistä on ilmoitettava kirjallisesti, Kennelliiton lomakkeella, järjestävän näyttelytoimikunnan jäsenelle. Tämän on asiaan perehdyttyään pyrittävä saamaan erimielisyys heti

ratkaistuksi. Erimielisyydestä ilmoittamatta jättäminen näyttelyn aikana aiheuttaa valitusoikeuden menetyksen.

Näyttelytoimikunnan jäsenen on kysyttäessä esitettävä valitusmenettelykäytäntö valittajalle.

Valitusaika ja valitusmaksu

Näyttelytoimikunnan jäsenen päätökseen tyytymättömän asianosaisen on tehtävä valitus kirjallisesti näyttelytoimikunnalle seitsemän (7) päivän kuluessa valitukseen johtaneesta tapahtumasta. Käsiteltäessä valitusta tulee olla liitteenä lausunnot kaikilta asianosaisilta. Asianosaiseksi katsotaan henkilö, jonka etua tai ratkaisua päätös koskee.

Valitukseen liittyvä valitusmaksu on suuruudeltaan kaksi (2) kertaa halvin normaalihintainen ilmoittautumismaksu. Valitusmaksu on maksettava todistettavasti näyttelytoimikunnalle ennen valitusajan loppumista. Valitusmaksu maksetaan takaisin, kun valitus on lopullisesti ratkaistu ja valitus on katsottu aiheelliseksi. Valitusmaksu ei koske tuomaria, toimikuntaa eikä toimikunnan edustajaa.

Näyttelytoimikunnan on ratkaistava valitus kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa valituksen saapumisesta. Päätös on toimitettava valittajalle kirjatussa kirjeessä tai muulla todistettavalla tavalla.

Jatkovalitukset

Näyttelytoimikunnan päätökseen tyytymätön asianosainen voi valittaa päätöksestä näyttelyn myöntäneelle tai sitä puoltaneelle kennelpiirille seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Rotuyhdistysten erikoisnäyttelyiden osalta valitetaan Kennelliiton hallitukselle.

Kennelpiirin on ratkaistava asia kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa ja päätös on annettava tiedoksi valittajalle kirjatussa kirjeessä tai muulla todistettavalla tavalla. Päätökseen tyytymätön asianosainen voi valittaa seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan Suomen Kennelliiton hallitukselle.

Kennelliiton hallituksella on erittäin painavista syistä oikeus ottaa asia käsiteltäväkseen, vaikka yleistä valitusmenettelyä ei olisikaan noudatettu.

B. OIKAISUVAATIMUSMENETTELY

Mikäli näyttelyssä, käyttökokeessa tai kilpailussa havaitaan sääntöjen vastainen virhe, siitä on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus valitusaikojen jälkeenkin.

Oikaisuvaatimuksen tekee rotujärjestö, näyttelytoimikunta, kokeen, kilpailun tai luonnetestin vastaava tuomari tai kennelpiiri valvontavelvoitteensa perusteella.

Oikaisuvaatimus osoitetaan Kennelliiton hallitukselle.

Se on tehtävä yhden (1) vuoden kuluessa näyttelyn, kokeen tai kilpailun pitämisestä ja lähetetään tiedoksi luvan myöntäjälle.

Koiranomistajan tulee noudattaa yleistä valitusmenettelyä.

Kennelliiton hallituksella on erittäin painavista syistä oikeus ottaa asia käsiteltäväkseen, vaikka oikaisuvaatimusmenettelyä ei olisikaan noudatettu.

Muutoksenhakumenettely Ilmoitus erimielisyydestä

Täytä lomake tekstaten

Paikka	Päivämäärä
Järjestäjä	
Tapahtuma ☐ näyttely ☐ koe	Koemuoto
Koiran nimi	Rekisterinumero
Ilmoitan erimielisyyteni yllä mainitussa tapahtumassa seuraavasti:	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
Nimi (nimenselvennös)	Allekirjoitus
Lähiosoite	
Postinumero	Postitoimipaikka

Muut asianosaiset yhteystietoihin:
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Näyttelytoimikunnan jäsen/Ylituomarin ratkaisu:	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
Ratkaisijan nimi (nimenselvennös)	Allekirjoitus
Lähiosoite	Puhelinnumero
Postinumero	Postitoimipaikka

Tähän päätökseen tyytymättömän on tehtävä valitus kirjallisesti; kokeissa kokeen myöntäjälle 14 vrk:n kuluessa ja näyttelyissä näyttelytoimikunnalle 7 vrk:n kuluessa.

Suomen Kennelliitto –
Finska Kennelklubben ry.

Kamreerintie 8
Kamrersvägen 8

02770 ESPOO
02770 ESBO

Puh./Tel. +358 (0)9 887 300
Fax +358 (0)9 8873 0331

The Finnish Kennel Club
www.kennelliitto.fi

11. OHJE KENNELLIITON ROKOTUSMÄÄRÄYKSISTÄ

Hyväksytty jalostustieteellisessä toimikunnassa 28.3.2023, voimassa 1.6.2023 alkaen.

<https://www.kennelliitto.fi/kennelliiton-rokotusmaaraykset>

Koiranäyttelyissä, -kokeissa ja -kilpailuissa sekä muissa järjestetyissä koirien joukkotilaisuuksissa (myöhemmin tapahtuma) noudatetaan alla olevia rokotusmääräyksiä. Tapahtuman järjestäjien velvollisuutena on tarkistaa, että rokotusmääräyksiä on noudatettu. Koiralla tulee olla rokotustodistus (Omakoira-sovelluksessa näkyvä rokotustieto, rokotuskirja tai lemmikkieläinpassi), johon eläinlääkäri on merkinnyt rokotuspäivän, rokotteen viimeisen voimassaolopäivän, koiran tunnistusmerkintätiedot ja edelliset rokotukset.

Penikkatauti-, parvovirusripuli, tarttuva maksatulehdus- ja kennelyskärokote (nelosrokote tai kolmoisrokote ja kennelyskärokote) suositellaan annettavaksi ensimmäisen kerran 12 viikon ikäiselle pennulle. Tehosterokote annetaan valmisteyhteenvedon mukaisesti. Ensimmäinen raivotautirokotus (rabies) annetaan valmisteyhteenvedon mukaisesti, yleensä 4 kk ikäiselle pennulle.

Rokotustodistuksesta tulee ilmetä koiran yksiselitteiset tunnistustiedot sekä koiralle annetun rokotteen valmisteyhteenvedon mukainen rokotuksen viimeinen voimassaolopäivä. Jotta koira voi olla läsnä tapahtumassa, tulee koiralla olla voimassa seuraavat rokotukset:

Penikkatauti-, parvovirusripuli- ja tarttuva maksatulehdusrokotus:

Koiran pitää olla rokotettu penikkatautia, parvovirusripulia ja tarttuvaa maksatulehdusta vastaan. Pentuiässä annetut rokotteet tai vanhempana annetut tehosteet ovat voimassa ko. rokotteen valmisteyhteenvedon mukaisesti. Huomioi rokotteen varoaika ennen rokotteen voimassaoloa.

Raivotautirokotus (rabies):

Koiran tulee olla rokotettu raivotautia vastaan. Rokotukset ovat voimassa valmisteyhteenvedon mukaisesti. Huomioi rokotteen varoaika ennen rokotteen voimassaoloa.

Vanhentuneen penikkatauti-, parvovirusripuli- ja tarttuva maksatulehdusrokotuksen sekä raivotautirokotuksen varoaika:

Jos koiran rokotus on vanhentunut, tulee se kaikissa tapauksissa uusia vähintään valmisteyhteenvedossa mainitun varoajan mukaisesti ennen tapahtumaa (yleensä 21-30vrk).

Koira saa osallistua tapahtumaan seuraavana päivänä varoajan päättymisen jälkeen, eli mikäli varoaika on 21 päivää, saa koira osallistua tapahtumaan 22. päivä rokotuksesta.

Lisäohjeita rokotuksista koiran omistajille ja eläinlääkäreille:

Kennelyskärokokotteen uusimista suositellaan vuosittain, jos koira osallistuu tapahtumiin.

Ulkomailta saapuvien koirien kohdalla noudatetaan Kennelliiton rokotusmääräysten lisäksi Ruokaviraston kulloinkin voimassa olevia ohjeita.

HUOM! Kennelliiton rokotusmääräykset voivat poiketa maahantuonnin rokotusvaatimuksista. Kulloinkin voimassa olevat vaatimukset voi tarkistaa esim. Ruokaviraston kotisivuilta.

Tartuntatauteihin liittyviä muita määräyksiä:

Jos koira sairastuu penikkatautiin, parvovirusripuliin, tarttuvaan maksatulehdukseen, kennelyskään tms. hengitystie- tai mahasuolikanavan tulehdukseen, koira ei saa olla läsnä tapahtumassa ennen kuin se on ollut vähintään kaksi viikkoa oireeton. Sama rajoitus koskee myös saman talouden oireettomia koiria. Loistartunnat on asianmukaisesti hoidettava ennen kuin koira voi olla läsnä tapahtumassa.

12. TUNNISTUSMERKINNÄN TARKASTAMINEN NÄYTTELYISSÄ, KOKEISSA JA KILPAILUISSA

Hyväksytty Kennelliitossa 27.11.2015, voimassa 1.1.2016

<https://www.kennelliitto.fi/tunnistusmerkinnan-tarkastaminen>

Tunnistusmerkintä on pakollinen kaikille virallisiin näyttelyihin, kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin (jäljempänä tapahtuma) osallistuville koirille. Ilmoittaessaan koiran tapahtumaan omistaja sitoutuu noudattamaan tapahtumaan liittyviä sääntöjä ja ohjeita.

Tapahtuman järjestäjä tarkastaa tunnustusmerkinnän.

Tunnistusmerkintä tarkastetaan ensisijaisesti koiran rekisteritodistuksesta ennen arvostelua/suoritusta.

Mikäli koiralla on siru, jota yleisimmät lukulaitteet eivät tunnista, on koiran omistajalla oltava mukanaan lukulaite, joka kyseisen sirun pystyy lukemaan. Jos tarkastuksessa löytyy koira, jota ei ole tunnustusmerkitty, tulee järjestäjän sulkea kyseinen koira pois tästä tapahtumasta.

Epäselvä tatuointi tai toimimaton mikrosiru estää koiran osallistumisen tapahtumaan.

13. OHJE KOIRAN KÄYTTÄYTYMISESTÄ TEHTÄVISTÄ ILMOITUKSISTA

Kennelliiton hallituksen hyväksymä 27.5.2022. Voimassa 1.1.2023 alkaen.

<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/ohje-koiran-kayttaytymisesta-tehtavista-ilmoituksista-1>

Tämä ohje koskee kaikkia kokeita, kilpailuja, näyttelyitä, tarkastuksia, testejä ja muita Kennelliiton alaisia tapahtumia. Kennelliiton alaiset tapahtumat järjestetään Kennelliiton sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti ja niiden järjestämisestä tehdään Kennelliitolle ilmoitus.

Koiran käyttäytymisestä tehtävän ilmoituksen tarkoituksena on, että vihaisesti käyttäytyvän koiran osallistuminen voidaan kieltää tapahtumien turvallisuuden varmistamiseksi.

Toiminta ja seuraukset tapahtumissa

Kennelliitolle tehdään aina ilmoitus, kun koira suljetaan tapahtumasta, sen osallistuminen keskeytetään tai sen tulos hylätään vihaisen käyttäytymisen vuoksi.

Mikäli koira on saanut käyttäytymisen vuoksi hylätyn/suljetun, niin tulosta ei poisteta. Muut koiran kyseisessä tapahtumassa aiemmin saamat tulokset voidaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella poistaa.

Kennelliitto merkitsee tiedon ilmoituksesta järjestelmiinsä ja voi asettaa koiran osallistumiskieltoon, jonka pituus määrätään tapauskohtaisesti. Osallistumiskiellon pituutta määrättäessä otetaan huomioon tapauksen seuraukset ja niiden vakavuus.

Osallistumiskielto näkyy jalostustietojärjestelmässä koiran tiedoissa niin kauan, kun se on voimassa.

Ilmoitusta ei tehdä tapahtuman luonteeseen kuuluvasta koiran hallitusta aggressiivisuudesta (esim. suojelukoe).

Toiminta ja seuraukset tapahtumien ulkopuolella

Ilmoitus voidaan tehdä myös koirasta, joka on käyttäytynyt vihaisesti ihmistä tai toista koiraan kohtaan tapahtuma-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä, riippumatta siitä, onko se ilmoitettu kyseiseen tapahtumaan.

Koiran kyseisessä tapahtumassa aiemmin saamat tulokset voidaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella poistaa.

Kennelliitto merkitsee tiedon ilmoituksesta järjestelmiinsä ja voi asettaa koiran osallistumiskieltoon myös näissä tilanteissa tehdyn ilmoituksen perusteella. Osallistumiskiellon pituus määrätään tapauskohtaisesti ja sitä määrättäessä otetaan huomioon tapauksen seuraukset ja niiden vakavuus.

Osallistumiskielto näkyy jalostustietojärjestelmässä koiran tiedoissa niin kauan, kun se on voimassa.

Ilmoituksen tekijä

Ilmoituksen tekee ensisijaisesti henkilö, joka itse tai jonka koira on joutunut vihaisen käyttäytymisen kohteeksi.

Toissijaisesti ilmoituksen tekee kokeen vastaava ylituomari/koetoimitsija, näyttelyn ulkokuototuomari/kehätoimitsija, näyttelyohjaaja, koe- tai näyttelytoimikunnan jäsen, tapahtuman eläinlääkäri tai muun tapahtuman järjestäjän edustaja.

Ilmoitusmenettely

Ilmoitus on tehtävä ennen Kennelliiton alaisen tapahtuman päättymistä Kennelliiton lomakkeelle. Ilmoittaja allekirjoittaa lomakkeen. Ilmoitukseen on pyrittävä saamaan myös sen henkilön lausunto, jonka koiran käyttäytymisestä kyseinen ilmoitus tehdään. Ilmoituksessa kuvataan mahdollisimman selvästi vihainen käyttäytyminen ja siihen johtanut tilanne. Täytetty ja allekirjoitettu lomake tulee toimittaa ennen tapahtuman päättymistä tapahtuman järjestäjälle.

Tapahtuman järjestäjän velvollisuus on pitää ilmoituslomakkeita saatavilla. Tapahtuman järjestäjän edustajan tulee heti tapahtuman päätyttyä tarkastaa päivän aikana tehdyt ilmoitukset ja toimittaa ne ilman viivettä suoraan Kennelliittoon.

Väliaikainen osallistumiskielto

Tapahtuman ulkomuototuomari/näyttelyohjaaja/kokeesta vastaava ylituomari/Junior handler-tuomari asettaa koiran sen vihaisen käyttäytymisen vuoksi väliaikaiseen viiden (5) vuorokauden mittaiseen osallistumiskieltoon tapahtumapäivästä alkaen täyttämällä ja allekirjoittamalla ilmoituksen koiran vihaisesta käyttäytymisestä.

Päätöksenteko

Koiran vihaisen käyttäytymisen työryhmä voi harkinnan perusteella asettaa koiran osallistumiskieltoon, joka tulee voimaan työryhmän päätöksentekopäivänä. Työryhmän antama osallistumiskielto korvaa mahdollisen väliaikaisen osallistumiskielton. Työryhmän antama osallistumiskielto on voimassa Kennelliiton hallituksen käsittelyyn asti.

Päätöksen osallistumiskielton lopullisesta pituudesta tekee Kennelliiton hallitus työryhmän esityksestä. Asian käsittelyä Kennelliitossa ei estä se, että henkilö, jonka koiran käyttäytymisestä ilmoitus on tehty, ei ole käyttänyt hänelle annettua tilaisuutta vastineen antamiseen asiassa. Kennelliiton hallituksen määräämät seuraamukset tulevat voimaan hallituksen päätöksentekopäivänä.

Suomen Palveluskoiraliitto ry:llä, Suomen Vinttikoiraliitto ry:llä ja Suomen Agilityliitto ry:llä on kullakin omat menettelynsä koskien koiran vihaisesta käyttäytymisestä tehtyjen ilmoitusten käsittelyä. Edellä mainittujen liittojen tekemät päätökset voidaan huomioida Kennelliiton päätöstä tehtäessä.

13.1 LISÄOHJEET LOMAKKEEN TÄYTÖSTÄ JA TOIMITTAMISESTA KENNELLIITTOON;

Ilmoitusten tarkoituksena on, että vihaisesti käyttäytyvän koiran osallistuminen näyttelyihin, kokeisiin, kilpailuihin tai muihin tapahtumiin voidaan kieltää muiden osallistujien turvaamiseksi.

On tärkeää, että ilmoituksessa kuvataan mahdollisimman selkeästi vihaiseen käyttäytymiseen johtanut tilanne, mitä koira teki ja keneen/mihin vihainen käytös kohdistui.

Kaikilta roduilta ei edellytetä samanlaista luonnetta, mutta ihmiseen tai toiseen koiraan kohdistuva aggressio, ilman selvää uhkaa, ei ole hyväksyttävää käytöstä ja siitä tulee aina tehdä ilmoitus. Tämä koskee kaikkia näyttelyitä, kokeita, testejä ja kilpailuja.

Kennelliiton tietosuojaja- ja turvapolitiikka ovat nähtävillä verkkosivuilla osoitteessa <https://www.kennelliitto.fi/tietosuoja>.

Lomakkeen henkilötietoja käytetään Kennelliitossa tämän asian käsittelyssä eikä niitä käytetä tai luovuteta eteenpäin muuhun tarkoitukseen.

Täytetty ilmoitus toimitetaan tapahtuman toimikunnalle tapahtuman aikana. **Toimikunnan tulee seuraavan arkipäivän aikana** toimittaa ko. ilmoitus Suomen Kennelliittoon osoitteella

kayttaytymisilmoitus@kennelliitto.fi

tai osoitteella

Suomen Kennelliitto
Kamreerintie 8
02770 Espoo.

Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä Rapport om hundens aggressiva beteende Report of dog's aggressive behaviour

Tapahtuman paikka, aika - Ort, datum för händelsen - Place, date of incident	☐ Näyttely Utställning Show	☐ Koe/Kilpailu Prov/Tävling Trial/Competition	☐ Muu Annan Other
Koiran rotu - Ras - Breed	Koe-/kilpailulaji Prov- eller tävlingsform Form of trial/competition		
Koiran nimi - Hundens namn - Name of the dog	Reg.nro - Reg.nr. - Reg.no.		
Omistaja/Ohjaaja - Ägare/Forare - Owner/Handler	Puhelin - Telefon - Phone		
Osoite - Adress - Address	Sähköposti - E-post - Email		

Ilmoituksen tekijän kuvaus tapahtuneesta - Anmälares beskrivning av händelsen - Description of the incident by informant:

☐ Ei purrut - Bet inte - Did not bite	☐ Yritti purra - Försökte bita - Tried to bite	☐ Puri - Bet - Did bite

Ilmoituksen tekijä on - Anmälares är - The informant is

☐ Tuomari Domare Judge	☐ Toimihenkilö Funktionär Official	☐ Asianosainen Berörd part Party of interest	☐ Silminnäkijä Ögonvittne Eye witness
Allekirjoitus - Underskrift - Signature		Nimenselvennys - Namnförtydligande - Name in block letters	
Alle 18-vuotiaan puolesta ilmoituksen allekirjoittaa hänen huoltajansa. Anmälan som görs av en person som inte har fyllt 18 år undertecknas av vårdnadshavaren. / The guardian signs the report on behalf of someone under 18 years of age.			
Puhelin - Telefon - Phone		Sähköposti - E-post - Email	
Osoite - Adress - Address			

Koiran omistajan/ohjaajan lausunto tapahtuneesta - Ägarens/förarens beskrivning av händelsen - Description of the incident by owner/handler:

Alle 18-vuotiaan puolesta ilmoituksen allekirjoittaa hänen huoltajansa. / Anmälan som görs av en person som inte har fyllt 18 år undertecknas av vårdnadshavaren. / The guardian signs the report on behalf of someone under 18 years of age.	
Allekirjoitus ja nimenselvennys - Underskrift och namnförtydligande - Signature and name in block letters	

Väliaikainen osallistumiskielto - Tillfälligt förbud att delta i evenemang - Suspension from participation

Mikäli koira käyttäytyy näyttelyalueella tai sen välittömässä läheisyydessä hyökkäävästi tai käy kiinni ihmiseen tai toiseen koiraan tai käyttäytyy muutoin uhkaavasti, tuomari tai näyttelyohjaaja asettaa koiran väliaikaiseen viiden (5) vuorokauden mittaiseen osallistumiskieltoon näyttelypäivästä alkaen.	Om hunden på utställningsområdet eller i dess omedelbara närhet uppför sig aggressivt eller ger sig på en människa eller en annan hund eller uppför sig annars på ett hotfullt sätt, domaren eller utställningsinstruktören införa ett fem (5) dygn långt tillfälligt förbud för hunden att delta i evenemang. Förbudet gäller från och med utställningsdagen.	If a dog behaves aggressively or attacks a human or another dog or otherwise behaves in a threatening way in the show venue or in its immediate proximity, a judge or a show instructor impose the dog a suspension of five (5) days from participation in events, starting from the day of the show.
Mikäli koira käyttäytyy kokeessa hyökkäävästi tai käy kiinni ihmiseen tai toiseen koiraan tai käyttäytyy muutoin uhkaavasti, kokeen ylituomari asettaa koiran väliaikaiseen viiden (5) vuorokauden mittaiseen osallistumiskieltoon koepäivästä alkaen.	Om hunden i prov uppför sig aggressivt eller ger sig på en människa eller en annan hund eller uppför sig annars på ett hotfullt sätt, provets överdomare införa ett fem (5) dygn långt, tillfälligt förbud för hunden att delta i evenemang. Förbudet gäller från och med provdagen.	If a dog behaves aggressively or attacks a human or another dog or otherwise behaves in a threatening way at the trial, the chief judge impose the dog a suspension of five (5) days from participation in events, starting from the day of the trial.
Yllä mainittu koira asetetaan viiden (5) vuorokauden osallistumiskieltoon Suomen Kennelliiton alaisiin tapahtumiin ilmoituskentekopäivästä alkaen.	För ovannämnda hund införs ett tillfälligt förbud på fem (5) dygn att delta i evenemang arrangerade av Finska Kennelklubben. Förbudet träder i kraft från datumet för anmälan.	The above-mentioned dog is imposed a five-day (5) long suspension from participation in events organized by the Finnish Kennel Club. The suspension starts from the date of this report.
Väliaikaisen osallistumiskieltoon lisäksi Kennelliitto voi asettaa koiralle lisäseuraamuksia.	Utöver det tillfälliga förbudet att delta i evenemang kan Kennelklubben införa ytterligare påföljder för hunden.	In addition to the suspension, the Finnish Kennel Club may impose the dog additional sanctions.
Osallistumiskieltoon asettajan allekirjoitus - Underskrift av den person som inför förbudet - Signature of the person imposing the suspension	Nimenselvennys - Namnförtydligande - Name in block letters	
☐ Tuomari - Domare - Judge ☐ Näyttelyohjaaja - Utställningsinstruktör - Show instructor		

Suomen Kennelliitto -
Finska Kennelklubben ry.

Kamreerintie 8
Kamrersvägen 8

02770 ESPOO
02770 ESBO

Puh./Tfn +358 (0)9 887 300

The Finnish Kennel Club
www.kennelliitto.fi

Jakelu - Utlämning - Distribution List: 1. > Kennelliitto/Kennelklubben; Kennel Club; 2. > Ilmoituksen tekijä/Anmälares/Informant; 3. > Koiranomistaja/Hundägaren/Owner of the dog

96 12/2021

14. ANTIDOPINGTOIMINTA KOKEISSA JA KILPAILUISSA

Tasapuolisen kilpailun periaate, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230693>

Antidopingsäännön perusteena on laki eläinten hyvinvoinnista, joka luo pohjan säännöstölle (ESL 1§). Eläinten hyvinvointilain tarkoituksena on suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta. Lisäksi lain tarkoituksena myös edistää eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua.

Kennelliiton koiratapahtumat

Kaikessa Kennelliiton alaisessa toiminnassa tulee huomioida ja noudattaa lakia ja Kennelliiton sääntöjä sekä ohjeita. Koiranomistajan ja -haltijan tulee tuntee koiranpitoa koskevat, lait, asetukset, säädökset ja määräykset ja toimia niiden mukaisesti. Sekä näyttely-, että koe- ja kilpailupuolen sääntöjen tulee olla yhteneväiset, koska jalostusvalinnat perustuvat pääosin saavutettuihin tuloksiin.

14.1 ANTIDOPINGSÄÄNTÖ

<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/antidopingsaanto>

1) *koiran suorituskykyyn vaikuttamisella* tarkoitetaan koiran suorituskyvyn kohottamista, alentamista tai ylläpitämistä piristävien, kiihdyttävien, rauhoittavien, voimistavien, heikentävien, puuduttavien sekä kipua ja tulehdusoireita poistavien lääkkeiden ja aineiden tai muiden keinotekoisien toimenpiteiden avulla. Koiran suorituskykyyn vaikuttamiseksi tulkitaan myös karvan ja kirsun käsittely siten, että väri tai karvanlaatu muuttuu.

Esimerkiksi;

- **Kohottaminen:** koiralle annetaan piristäviä aineita (esim. kofeiini) > koira on energisemmän oloinen, vaikka sillä saattaa olla kipuja, tai se ei luonnostaan toimisi kuten toimii aineen vaikutuksen alaisena.
- **Alentaminen:** koiralle annetaan esim. tyynnyttävää, puuduttavaa tai rauhoittavaa ainetta > koiran käytös ei ole sille luonteenomaista tai tyyppillistä.
- **Ylläpitäminen:** koiralle annetaan esim. kipulääkettä > suoritus näyttää puhtaalta > toipuminen ei ole täysin tapahtunut > vauriot lisääntyvät.

3 § Koiran suorituskykyyn vaikuttaminen

Eläinten hyvinvointilain mukaan eläimen suorituskyvyn keinotekoinen kohottaminen, alentaminen tai ylläpitäminen lääkkeillä taikka muilla vastaavilla aineilla tai valmisteilla on kielletty. Koiran karvapeitteen ja kirsun käsittely väriaineilla sekä karvan käsittely aineilla, jotka vaikuttavat karvan laatuun tai karvapeitteen muotoon on kiellettyä. Tavanomaiset turkin hoitoon, pesuun ja trimmaukseen tarvittavat aineet kuitenkin sallitaan.

Aineiden käyttämisellä ei saa pyrkiä vaikuttamaan koiran suorituskykyyn, karvan laatuun, väriin tai karvapeitteen muotoon. Niiden käyttäminen ei myöskään saa aiheuttaa haittaa koirien terveydelle ja hyvinvoinnille.

Huomioitavaa: Koiran suorituskykyyn ennen koiratapahtumaa tai sen aikana ei saa vaikuttaa tai pyrkiä vaikuttamaan minkään kemiallisen aineen, lääkkeen tai hoitotoimenpiteen avulla.

Koiran vastuuhenkilö

- Koiran vastuuhenkilöllä tarkoitetaan koiran **omistajaa tai sopimukseen perustuvaa haltijaa**. Näiden ollessa alaikäisiä, vastuuhenkilö on asianomaisen huoltaja tai hänen valtuuttamansa oikeuskelpoinen henkilö.
- Koiran vastuuhenkilö on aina vastuussa koiran kilpailukelpoisuudesta

Koiratapahtuma

- Koiratapahtumalla tarkoitetaan tilaisuutta, jonka **Kennelliitto on myöntänyt** tai tilaisuutta, jossa arvioidaan koiran ominaisuuksia tai jalostusarvoa siten, että **arvioinnin tulos tallennetaan Suomen Kennelliiton tietokantaan**.

Dopingvalvoja

- dopingvalvojalla tarkoitetaan vastaavaa koetoimitsijaa, ylituomaria tai vastaavaa tuomaria sekä näyttelyissä Kennelliiton hallituksen tai muun sen nimeämän tahon etukäteen nimeämää dopingvalvonnasta vastaavaa henkilöä.

Dopingnäytteiden perusteet

Näytteet ottaa koiratapahtumaan nimetty eläinlääkäri, taikka Kennelliiton hallituksen tai sen nimeämän tahon dopingvalvontaan nimeämä muu henkilö.

- lakiperusteisella näytteellä** tarkoitetaan eläinten hyvinvointilain perusteella eläinlääkärin koirasta ottamaa näytettä;
- sattumanvaraisella näytteellä** tarkoitetaan kohdentumisen osalta sattumanvaraista dopingnäytettä;
- menestyksen mukaan määritellyllä näytteellä** tarkoitetaan Kennelliiton hallituksen tai muun sen nimeämän tahon etukäteen määrittämää koiran sijoitukseen tai menestykseen perustuvaa dopingnäytettä;
- poikkeavan suorituksen tai muun perustellun epäilyn perusteella määrättyllä näytteellä** tarkoitetaan yksittäistapauksessa yksittäisestä koirasta perustellun epäilyn perusteella otettavaa dopingnäytettä.

Ohje dopingnäytteen ottamisesta ja tutkimisesta

<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/ohje-dopingnaytteen-ottamisesta-ja-tutkimisesta-2>

Tapahtumanjärjestäjän on osoitettava erillään muusta tapahtumatoiminnasta oleva puhdas, riittävän tilava, Kennelliiton määräämän dopingvalvojan tarkastama paikka näytteenottoa varten. Tapahtumanjärjestäjän on varattava riittävän monta koirien käsittelyyn tottunutta henkilöä avustamaan koiran vastuuhenkilöä koiran tuomisessa näytteenotto paikalle ja näytteenotossa. Henkilöitä tarvitaan seuraamaan näytteenottoa koko toimituksen ajan, vaikka koiran vastuuhenkilö itse kerää virtsanäytteen hänelle annettuun astiaan.

Koira ei saa syödä mitään näytteenotto paikalla, mutta sille on suositeltavaa tarjota juotavaa (puhtaasta astiasta puhdasta vesijohto- tai pullovettä). Koira voidaan välillä laittaa lepäämään autoon tai näyttelyhäkkiin dopingvalvojan tai avustajan valvonnassa. Esimerkiksi puolen tunnin levon jälkeen voidaan jatkaa näytteenottoa. Näytteenotto paikalla ei saa tupakoida eikä juoda kahvia.

Huomioitavaa:

- Dopingvalvojan velvollisuus on kertoa koiran vastuuhenkilölle hänen oikeutensa sekä velvollisuutensa näytteenottoon liittyen.
- Koiran vastuuhenkilön tai tämän valtuuttaman henkilön tai koirasta tapahtumassa vastaavan henkilön on avustettava näytteenotossa.

- Mikäli koiran vastuuhenkilö kieltäytyy näytteenotosta, katsotaan se kielletyn aineen tai menetelmän käytön myöntämiseksi.

Lääkeainejäämät

- Lääkeainejäämien osalta ei ole merkitystä sillä, onko niillä mahdollisesti ollut vaikutusta koiran suorituskykyyn.
- Terveystieteelliset toimenpiteet kannattaa tehdä hyvissä ajoin ennen koiratapahtumapäivää.
- Dopingtesteissä löytyneiden lääkeainejäämien merkitys käsitellään tapauskohtaisesti Suomen eläinkilpailujen antidopingtoimikunnassa (EKADT). Joka on ulkopuolinen asiantuntijaelin. EKADT antaa asiassa lausuntonsa Kennelliitolle.
- EKADT määrittelee sen, mille rangaistusasteikon tasolle tapaus asetetaan, mutta ei määrittele mahdollista rangaistusta. Kennelliiton eettinen lautakunta määrittelee sanktiot Kennelliiton sääntöjen mukaisesti.

EKADT:n arviointimenettely:

1. karkea dopingrikkomus
2. dopingrikkomus
3. lääkeainejäämärikkomus
4. nollatoleranssirikkomus

Epäilyjen käsitteleminen

- näyttelyissä eläinlääkäri tai ulkomuototuomari (esim. turkin/ kirsun käsittelyepäily) päättää, muualla dopingvalvoja ratkaisee asian
- tuomarin epäily => arvostelun jälkeen eläinlääkäriin arvioitavaksi tai jos tapahtumassa on dopingvalvoja, tieto hänelle
- **kilpailuissa/ kokeissa ylituomari päättää**, jos kerrottu esim., että nähty toisen kilpailijan antaneen koiralle jotakin => ylituomari keskustele koiran ohjaajan kanssa => ja tekee päätöksen sen jälkeen
- yleisesti kilpailijoiden ilmoittamia huhuja tai ”epäilyjä” ei suoraan oteta tutkittavaksi => kiusanteko/häirintä ei mahdollista => toimenpiteet vain virallisen valitusmenettelyn kautta
 - o valitus tapahtuu normaalin valituskäytännön mukaisesti (maksetaan kaksinkertainen ilmoittautumismaksu ja tehdään kirjallinen valitus paikan päällä), koiran arviointi ja mahdollinen testaus jää eläinlääkärille

Mikäli ylituomari toteaa, että koiran osallistumisoikeus ei täyty, osallistujalle kerrotaan asiasta selkeästi.

Jos koiralta tulisi perustellusta syystä ottaa kilpailun aikana dopingnäyte, ylituomari ottaa yhteyttä tapahtuman eläinlääkäriin (tai päivystävään eläinlääkäriin) ja keskustele eläinlääkäriin kanssa näytteenoton perusteista.

Mikä on kiellettyä?

<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-ohje-laakeaineista-ja-niiden-varoajoista-laakeohje>

- **Kaikki lääkitys** (loishäätöjä lukuun ottamatta) on **kielletty 7 vuorokauden ajan ennen koiraharrastustapahtumaa**.
- **Kaikkien lääkitysten** (myös ihmiselle rekisteröityjen valmisteiden) **varoaika on aina vähintään 7 vuorokautta**. Rokotusten osalta huomioi Kennelliiton rokotusmääräykset.
- **Koiralla ei ole oikeutta osallistua Kennelliiton koiraharrastustapahtumiin dopingvaroajan aikana**.
- Koiran vastuuhenkilö vastaa aina siitä, ettei koiran elimistössä ole lääkkeitä tai dopingaineiksi luettavia aineita koiratapahtuman aikana.

- Yleisimmin käytettyjen lääkkeitten varoajat löytyvät lääkkeitten vaikuttavan aineen tai lääkeryhmän perusteella lääkeluettelosta (Lääkeohje).

Varoajat

- Suun kautta annettavilla lisärehuilla ja lisäravinteilla ei ole varoaikaa, mutta koiran vastuuhenkilön tulee noudattaa erityistä varovaisuutta niiden käytössä. Näiden valmisteiden ainesosat (esimerkiksi tietyt yrtit) saattavat sisältää aineita, jotka aiheuttavat positiivisen dopingtestituloksen ja siten voivat johtaa rangaistusseuraamuksiin.
- Lisärehuja ja lisäravinteita ei ole tutkittu lääkkeitä vaaditulla tavalla, eikä niiden täsmällisestä sisällöstä aina ole varmuutta.
- Kennelliitto ei anna varoajoja ihmiskäyttöön rekisteröidyille lääkevalmisteille, koska valmisteista ei ole yleensä saatavilla riittävää tutkimustietoa koiralla käytettynä.
 - Varoaikaa voi arvioida koirille rekisteröityjen valmisteiden mukaan, jos vastaavia valmisteita on olemassa, muuten tapauskohtaisesti.
 - Ihmiselle rekisteröityjä lääkkeitä käytettäessä on eläinlääkärin huomioitava lääkkeen ominaisuudet, annos ja koiran yleiskunnon sekä sairauden vaikutus lääkeaineen varoaikaan.

Mitä koiralle saa antaa?

- kaikkea koirille tarkoitettuja kaupallisia koiranruokia ja eläinlääkäriltä saatavia ruokavalmisteita
- kaikkea mitä koiranruoat/ ruokavalmisteet sisältävät, saa antaa myös erillisenä
 - (esim. vitamiinit, kivennäiset, rasva- ja aminohapot, ravinnelisät (ei piristeitä, esim. vihreä tee), glukosamiinit, kondrosulfaatit)
- muu koiralle sopiva kotiruoka (ei kahvia, suklaata, teetä ym. piristäviä)
- **HUOM!** Osa luonnontuotteista saattaa sisältää kasveja, joissa on rauhoittavia tai piristäviä aineita, jolloin niistä kannattaa pitää taukoa vähintään 7 vrk ennen koiratapahtumaan osallistumista
 - koiran omistajan/ vastuuhenkilön vastuulla

14.2 HUOMIOITA ANTIDOPINGSÄÄNNÖSTÄ

- Suomen lääkelainsäädännön mukaiset eläimille hyväksytyt lääkkeet koiran sairauden hoitoon ja ennaltaehkäisyyn on sallittu, mutta lääkeaineille on varoajat.
 - Sisältää myös muiden eläinlajien sekä ihmisten käyttöön tarkoitetut lääkkeet, joita käytetään koiralle rekisteröidyn lääkkeen puuttuessa.
- Koirasta otetuista veri-, virtsa-, karva- tai muista näytteistä ei koiratapahtuman aikana saa löytyä elimistöön kuulumattomia lääkeainejäämiä (nk. nollaraja).
- Suomen Kennelliiton hallitus voi Eläinlajipailujen antidopingtoimikuntaa kuultuaan määrätä raja-arvon myös tietyille lääkeaineille (Kennelliiton poikkeuslupamenettelyssä olevat lääkeaineet). Raja-arvon alittanut löydös voidaan jättää rankaisematta.
- Koiran vastuuhenkilön on pyydettyä annettava selvitys koiralle annetuista lääkityksistä, kasvirohdosvalmisteista, perinteisistä kasvirohdosvalmisteista, muista myyntiluvallisista lääkevalmisteista sekä homeopaattisista ja antroposofisista valmisteista.
- Lääkekirjanpito
 - Ei vaatimus, mutta helpottaa koiran vastuuhenkilöä
 - Eläinlääkärin kirjoittama kotiutusohje tai hoitokertomuskin sopii tähän tarkoitukseen

14.3 SEURAAMUKSET

Kennelliiton säännöt / 16 § Eettinen lautakunta / Rikkomuksista määrättävät seuraukset

<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-saannot-2020>

Hallitus voi myös ilmoittaessaan asian eettiselle lautakunnalle määrätä jäsenelle tai Kennelliittoon kuulumattomalle väliaikaisen lisäseuraamuksen siihen asti, kun asia on lopullisesti ratkaistu eettisessä lautakunnassa.

1) Huomautus: Kennelliiton sääntöjen, ohjeiden, määräysten tai hyvän kenneltavan rikkomisesta

2) Varoitus: hyvän kenneltavan rikkomisesta, lain, asetuksen tai niitä alemman tasoisen viranomaismääräyksen, Kennelliiton antidopingsäännön, Kennelliiton tarkoituksen rikkomisesta; toistuvasta Kennelliiton sääntöjen, ohjeiden tai määräysten taikka eettisen lautakunnan päätöksen rikkomisesta tilanteessa, jossa on lieventäviä seikkoja

3) Erottaminen: kohdan 2) mukaiseen rikkomiseen ei sisälly lieventäviä seikkoja. Erottaminen voi olla pysyvä tai määräaikainen.

Huomautuksen, varoituksen ja erottamisen lisäksi voidaan antaa yksi tai useampi lisäseuraamus. Seuraamuksia annettaessa tai niiden pituutta määrättäessä eettinen lautakunta ottaa huomioon Kennelliiton hallituksen asianomaiselle aiemmin samankaltaisessa asiassa antamat sanktiot ankaroittavana perusteena.

Lisäseuraamukset jäsenille ja ei-jäsenille

1. Osallistumiskielto näyttelyihin, kokeisiin ja kilpailuihin
2. Toimintakielto luottamustehtävässä, johon oikeudet on myöntänyt, Kennelliiton hallitus tai toimielin, jolle hallitus on delegoinut myöntöoikeuden, taikka hallituksen valtuuttama jäsenjärjestö
3. Rekisteröintikielto.

Lisäseuraamukset voidaan antaa pysyvinä tai määräaikaisina.

Päätösten julkaiseminen

Eettisen lautakunnan päätökset, joihin voidaan liittää seuraamuksen saajan nimi, voidaan julkaista Kennelliiton jäsenlehdessä ja / tai verkkosivuilla. Julkaisemisen perusteet päättää Kennelliiton hallitus.

15. KOKEET/KOIRA JA LAINSÄÄDÄNTÖ

JÄRJESTYSLAKI (27.6.2003/612)

14 § Koirakuri

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseksi koiran omistajan tai haltijan on:

- 1) pidettävä koira taajamassa kytkettynä;
- 2) pidettävä huolta siitä, ettei koira pääse kytkemättömänä kuntopolulle tai muulle sen kaltaiselle juoksuradalle eikä lainkaan yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikaksi varatulle alueelle, toriaikana torille taikka yleiseen käyttöön kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle, jollei se ole erikseen sallittua; (19.12.2003/1195)
- 3) pidettävä huolta siitä, että koiran uloste ei jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei koske virantoimituksessa käytettävää valtion omistamaa koiraa, vartiointitehtävässä olevaa vartijan koira, palvelutehtävässä olevaa koulutettua pelastuskoira, liikuntavammaisen avustajakoira eikä näkövammaisen opaskoira.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, ei koske suljettua pihaa, koirien harjoituspaikkaa eikä erityisesti osoitettua aidattua jaloittelualueita. Koiran tulee kuitenkin näissäkin paikoissa olla omistajansa tai haltijansa valvonnassa.

Mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, koskee myös kissaa. Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, koskee myös hevosta sekä soveltuvin osin muuta koti- tai lemmikkieläintä.

METSÄSTYSLAKI JA ASETUS (KOKEITA JA KOIRIA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET)

METSÄSTYSLAKI (615/1993)

Metsästyslaissa säädetään muun muassa koiran kiinnipitovelvollisuudesta, koirakokeista, koiran kouluttamisesta sekä koiran talteenotosta. Näistä asioista kerrotaan lain 8. luvussa (51–55 §). Kaikkia koiranomistajia koskevat yleiset lainkohdat ovat:

8 luku Koiran pitäminen

51 § Koiran kiinnipitovelvollisuus

Maaliskuun 1 päivästä elokuun 19 päivään ulkona oleva koira on pidettävä kytkettynä tai siten, että se on välittömästi kytkettävissä.

Edellä 1 momentissa sanottu ei kuitenkaan koske:

- 1) alueen omistajan tai haltijan luvalla pihamaalla tai puutarhassa taikka koiran pitämiseen varatulla aidatulla alueella olevaa koira;
- 2) viittä kuukautta nuorempaa koira;
- 3) paimentamis-, opas- tai vartiointitehtävässä taikka muussa sen laatusessa palvelutehtävässä olevaa koira;
- 4) poliisin, tullilaitoksen, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tehtävässä olevaa koira; eikä
- 5) koira, jota koulutetaan 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuudesta saadaan poiketa, kun muuta kuin ajavaa koira käytetään metsästykseseen. Kiellosta saadaan poiketa myös, kun kanakoira tai muuta lintukoira koulutetaan rauhoitettuja riistaeläimiä niiden lisääntymisaikana häiritsemättä.

52 § Koirakokeet ja koiran kouluttaminen

Suomen riistakeskus voi koirakokeen pitämiseksi tai koiran kouluttamiseksi antaa luvan poiketa 51 §:n 1 momentissa säädetystä velvollisuudesta. Koirakokeen ja kouluttamisen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei niiden lisääntymisaikana häiritä. (18.2.2011/159)

Hirvieläinten rauhoituksen estämättä saadaan hirvieläinten metsästyksen käytettävän koiran metsästyskokeita järjestää ja tällaista koira kouluttaa elokuun 20 päivästä joulukuun loppuun. Vastaavasti saadaan muuhun metsästyksen käytettävän koiran metsästyskokeita järjestää ja tällaista koira kouluttaa elokuun 20 päivästä helmikuun loppuun. Koirakokeen ja kouluttamisen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei vahingoiteta.

'MMM tulkinta: Koiran kouluttaminen ja koirakokeiden järjestäminen on mahdollista metsästysajan loppuun asti, eli hirven osalta 15.1. asti ja valkohäntäpeuran ja metsäkauriin osalta 15.2. asti. Olennaista on se, että rauhoitettuja eläimiä ei vahingoiteta.'

Suden, karhun, saukon ja ilveksen metsästyksen käytettävän koiran metsästyskokeiden järjestämiseen ja tällaisen koiran kouluttamiseen on kuitenkin oltava Suomen riistakeskuksen myöntämä lupa. (18.2.2011/159)

53 § Koiran pitäminen toisen alueella

Ilman maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupaa koira ei saa pitää irti toisen alueella.

Maanomistajalla tai metsästysoikeuden haltijalla on oikeus poistaa alueelta 1 momentin vastaisesti siellä oleva koira tai ottaa se talteen. Jos koiran avulla metsästettäessä ajo tai haukku poikkeaa vieraalle alueelle, alueen omistajan tai metsästysoikeuden haltijan on kuitenkin annettava ajon tai haukun jatkoa häiriintymättä puolen tunnin ajan. Jollei koiran omistaja tämän ajan kuluessa hae koira pois, alueen omistajalla tai metsästysoikeuden haltijalla on oikeus keskeyttää ajo tai haukku sekä poistaa alueelta koira tai ottaa se talteen.

Edellä 1 momentissa sanottu ei koske 51 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tapauksia.

54 § Metsästyksen valvojan oikeudet koiranpidon valvonnassa

Jos 88 §:ssä tarkoitettu henkilö tapaa 51 ja 52 §:n säännösten vastaisesti olevan koiran, hänellä on oikeus ottaa koira talteen.

2 momentti on kumottu L:lla 18.2.2011/159.

55 § Koiran talteenottoon liittyvät toimenpiteet

Jos koira on 53 tai 54 §:n nojalla otettu talteen, talteenotosta on viipymättä ilmoitettava koiran omistajalle, jos tämä on tiedossa, tai poliisille.

Koiran omistajan, joka haluaa saada talteen otetun koiransa takaisin, on lunastettava se kymmenen päivän kuluessa siitä, kun ilmoitus koiran talteenotosta hänelle tehtiin. Jollei koira lunasteta sanotun määräajan kuluessa tai 15 päivän kuluessa siitä, kun talteenottaja ilmoitti talteenotosta poliisille, talteenottaja saa koiran omistukseensa. Entisellä omistajalla on kuitenkin oikeus lunastaa koira talteenottajalta takaisin niin kauan kuin koira on tämän hallussa maksamalla 3 momentissa tarkoitettu lunastusmaksu ja korvaus.

Kun koira on ottanut talteen muu kuin valtion viranomaisen, koiran omistajan on suoritettava talteenottajalle riistanhoitomaksun suuruinen lunastusmaksu sekä korvaus koiran hoitamisesta. Jos koira on ottanut talteen valtion viranomaisen, koiran omistajan on suoritettava korvaus hoitamisesta valtiolle. Hoitamisesta suoritettavan korvauksen määrästä säädetään asetuksella.

Hirvieläinten rauhoituksen estämättä saadaan hirvieläinten metsästykseen käytettävän koiran metsästyskokeita järjestää ja tällaista koiraa kouluttaa elokuun 20. päivästä joulukuun loppuun. Vastaavasti saadaan muuhun metsästykseen käytettävän koiran metsästyskokeita järjestää ja tällaista koiraa kouluttaa elokuun 20. päivästä helmikuun loppuun. Koirakokeen ja kouluttamisen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei vahingoiteta. (Metsästyslaki 52 §)

Suomen riistakeskus voi antaa luvan poiketa koiran kiinnipitovelvollisuudesta koirakokeen pitämiseksi tai koiran kouluttamiseksi. Koirakokeen ja kouluttamisen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei niiden lisääntymisaikana häiritä. Lupia on myönnetty esimerkiksi noutajien ja seisojien vesikokeisiin.

- Hakulomakkeessa on taulukko, joka pyydetään täyttämään huolellisesti erityisesti vesikokeiden osalta ottaen huomioon vesilintujen lisääntymisaikaiset rajoitukset. Asia on ohjeistettu hakulomakkeessa. Lisäksi hakijalta pyydetään tietoa liittyen hakemusalueen mahdollisesta sijoittumisesta Natura 2000 – verkostoon kuuluvalla alueella. Suomen riistakeskus ei pääsääntöisesti myönnä koe- tai koulutuslupaa tällaiselle alueelle, jos kyseessä on erityinen linnustonsuojelualue.
- Lupa asetettavalla ehdolla ei myöskään sallita sellaista koulutusta tai koemuotoa, jossa toiminnan tarkoituksena on rauhoitettujen riistaeläinten tai muiden rauhoitettujen eläinten etsiminen, paikallistaminen, haukuttaminen tai ajo tai muu edellisiin verrattava häirintä. Tämä koskee ajanjaksoa 1.3.–19.8. lukuun ottamatta pohjoisimpia kuntia (Enontekiö, Inari ja Utsjoki), joiden alueella riekon ja kiirunan pyynti on sallittua maaliskuun loppuun asti.

Suden, karhun, saukon ja ilveksen metsästämiseen käytettävän koiran metsästyskokeiden järjestämiseen ja tällaisen koiran kouluttamiseen on oltava Suomen riistakeskuksen myöntämä lupa. (Metsästyslain 52 §:n 3 momentti)

- Suomen riistakeskuksen tekemän linjauksen mukaisesti tällainen lupa voidaan myöntää karhunmetsästykseen käytettävälle koirille 20.8.–31.10. välisenä aikana. Muiden mainittujen lajien metsästykseen käytettävän koiran osalta lupaa ei toistaiseksi ja pääsääntöisesti myönnetä.

METSÄSTYSASETUS (15.4.2021/302)

12 § Koiran käyttö hirvieläinten metsästyksessä

Hirvieläinten metsästyksessä ei saa käyttää kytkemättömänä sellaista ajavaa koiraa, jonka säkäkorkeus on yli 39 senttimetriä.

Metsäkauriin metsästyksessä 1 momentissa tarkoitettua koiraa saa käyttää vain syyskuun viimeisestä lauantaista 15 päivään helmikuuta.

Hirven metsästyksessä koiran käyttäminen on kiellettyä poronhoitoalueella tammikuun 1 päivästä 15 päivään tammikuuta. Kielto ei kuitenkaan koske koiran käyttämistä haavoittuneen eläimen jäljittämiseen.

LAKI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA (693/2023)

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230693>

Tämän lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta.

Lain tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

ELÄINKILPAILUN JA ELÄINNÄYTTelyn JÄRJESTÄMINEN JA NIIHIN OSALLISTUMINEN (KOKEITA JA KILPAILUJA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ)

<https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/oppaat/elainkilpailun-ja-elainnayttelyn-jarjestaminen-ja-niihin-osallistuminen/elainkilpailun-ja-elainnayttelyn-jarjestaminen-ja-niihin-osallistuminen/>

EHL 5 §

Eläinkilpailulla tarkoitetaan tilaisuutta, joka järjestetään eläinten tai eläinten ja ihmisten asettamiseksi paremmuusjärjestykseen suorituksensa perusteella tai eläinten ominaisuuksien, taipumusten tai taitojen arvioimiseksi; eläinkilpailuna ei kuitenkaan pidetä pääsääntöisesti eläinten ulkomuotoon perustuvaa arviointia varten järjestettävää tilaisuutta.

Eläinnäyttelyllä tarkoitetaan tilaisuutta, tapahtumaa, esitystä tai näytöstä, joka järjestetään eläinten tai niiden taitojen tai taipumusten esittelemiseksi yleisölle tai jonka pääsääntöisenä tarkoituksena on eläimen ulkomuodon arvioiminen.

EHL 13 §

Eläintä ei saa käsitellä tai kouluttaa kovakouraisesti tai muuten sillä tavalla, että sille aiheutetaan tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Eläintä ei saa rasittaa liikaa eikä pitää kohtuuttoman ankarassa kurissa. Eläimen koulutuksessa ja käytössä on otettava huomioon eläimen osaamistaso ja suorituskyky. Eläintä ei saa pakottaa yrittämään luonnollisten kykyjensä tai voimiensa ylittämistä.

EHL 15 §

Eläintä, jolle on tehty sellainen leikkaus tai muu kipua tai kärsimystä aiheuttava toimenpide, jonka tarkoituksena on eläimen ulkonäön muuttaminen, ei saa käyttää kilpailuissa tai pitää näytteillä.

EHL 33 §

Eläintä saadaan pitää sen kuljetukseen tarkoitetussa laatikossa tai häkissä taikka muussa vastaavassa pienikokoisessa säilytystilassa vain, jos eläimen kuljettaminen, sairaus tai muu tilapäinen ja hyväksyttävä syy sitä edellyttää.

EHL 43 §

Eläinkilpailu ja -näyttely eivät saa tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvointia.

Eläimelle ei saa antaa sellaista lääkettä tai muuta vastaavaa ainetta taikka käyttää sellaista menetelmää, jonka tarkoituksena on vaikuttaa keinotekoisesti eläimen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen eläinkilpailussa tai -näyttelyssä

EHL 44 §

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjällä on oltava eläinten hyvinvoinnin turvaamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot kilpailun ja näyttelyn järjestämiseksi.

EHL 45 §

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestämisessä on otettava huomioon toimintaan liittyvä ennakoitavissa oleva vaara eläinten hyvinvoinnille. Järjestäjän on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vaaran poistamiseksi tai, jos vaaran poistaminen ei ole mahdollista, sen vähentämiseksi. Jos kilpailu tai näyttely kuitenkin edelleen tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvointia, kilpailua tai näyttelyä ei saa järjestää tai se tulee keskeyttää.

Jos eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjällä on perusteltua aihetta epäillä, että yksittäistä eläintä kohdellaan tai käytetään tämän lain vastaisesti, järjestäjän on kiellettävä säännösten vastainen kohtelu ja tarvittaessa kiellettävä eläimen kilpailuttajaa tai näytteille asettajaa käyttämästä eläintä kilpailussa tai näyttelyssä. Jos

eläimen kilpailuttaja tai näytteille asettaja ei noudata eläimen käyttämisestä annettua kieltoa, eläimen osallistuminen kilpailuun tai näyttelyyn on estettävä keskeyttämällä kilpailu. Poliisin on annettava tarvittaessa virka-apua kilpailun tai näyttelyn järjestäjälle.

EHL 46 §

Eläinkilpailun järjestäjän tulee tehdä kirjallinen ilmoitus sellaisesta eläinkilpailutoiminnasta, jossa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai kärsimykselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee yhdenkin tällaisen eläinkilpailun järjestämistä.

Eläinkilpailun järjestäjän on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella kilpailuja aiotaan järjestää. Ilmoitus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista ja viipymättä toiminnan loppuessa, jos ilmoitus on tehty toistaiseksi voimassa olevana, tai toiminnan oleellisesti muuttuessa

Edellytyksenä ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämiselle on lisäksi, että kilpailun järjestäjä nimeää kuhunkin kilpailuun kilpailueläinlääkäriin. Kilpailueläinlääkäriin on oltava läsnä kilpailutilaisuudessa. Kilpailueläinlääkäriin nimeämisestä mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista vastaa kilpailun järjestäjä.

EHL 109 §

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- kohtelee eläintä 13 §:n 1–3 momentissa tai mainitun pykälän nojalla annetussa säännöksessä kielletyksi säädetyllä tavalla
 - vastoin 17 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa antaa eläimelle ainetta, joka on vaarallista eläimen hyvinvoinnille
 - laiminlyö eläimen pitopaikkaa koskevan 33 §:ssä säädetyn yleisen vaatimuksen
 - 43 §:n 1 momentin tai mainitun pykälän nojalla annetun säännöksen vastaisesti järjestää eläinkilpailun tai -näyttelyn, joka tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvoinnin tai rikkoo 43 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa, joka koskee eläimen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen vaikuttamista lääkkeen, muun vastaavan aineen tai menetelmän avulla,
 - 45 §:n 2 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti järjestää eläinkilpailun tai -näyttelyn, vaikka eläinten hyvinvointi vaarantuu, tai laiminlyö sen keskeyttämistä koskevan vaatimuksen,
- on tuomittava, jollei teko ole rikoslain 17 luvun 14, 14 a tai 15 §:n nojalla rangaistava tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, eläinsuojelurikkomuksesta sakkoon.

Eläinsuojelurikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- rikkoo 15 §:n 3 momentissa säädettyä kieltoa, joka koskee eläimen käyttämistä kilpailussa tai pitämistä näytteillä,
- laiminlyö 45 §:n 3 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi,
- laiminlyö 46 §:n 1 momentissa säädetyn eläinkilpailujen järjestämistä koskevan ilmoituksen tekemisen tai 3 momentissa säädetyn velvollisuuden kilpailueläinlääkäriin nimeämisestä eläinkilpailuun,
- laiminlyö 48 §:n 1 momentissa säädetyn eläimen hyvinvointia koskevan ilmoituksen, 2 momentissa säädetyn ensiapupaikan tai tarvittavien välineiden varaamisen taikka 3 momentissa säädetyn eläimen hyvinvoinnin vaarantumista koskevan ilmoituksen tekemisen
- laiminlyö 49 §:n 1 momentissa säädetyn eläinkilpailuja koskevan kirjaamisvelvollisuuden tai kirjaamisasiakirjan säilyttämisvelvollisuuden

RIKOSLAKI (39/1889)

44 luku

15 § Eläimen vartioimatta jättäminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta jättää asianmukaisesti vartioimatta ihmisille vaarallisen eläimen, josta hän on vastuussa, on tuomittava *eläimen vartioimatta jättämisestä* sakkoon.

Tuomioistuin voi määrätä eläimen tapettavaksi, jos se on eläimen vaarallisuuden vuoksi perusteltua. Määräystä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei määräyksen antanut tuomioistuin tai muutoksenhakutuomioistuin toisin määrää. (17.5.2013/347)